

INLEIDING

Deze bloemlezing is het eerste deeltje van een verzameling merkwaardigheden, gelicht uit diverse jaargangen van nederlandstalige spiritistische tijdschriften van eind 19de tot midden 20ste eeuw.

De teksten zijn gekozen om hun historische, humoristische of ervaringswaarde en is dus van alles wat. Sommige stukjes zijn fragmenten uit langere artikelen, andere werden door de betreffende redacties overgenomen uit buitenlandse tijdschriften, weer andere zijn losse berichten. Waar nodig heb ik ze voorzien van een paar inleidende woorden *in cursief*, om de context te verhelderen.

De teksten zijn kriskras door elkaar geplaatst, zowel qua onderwerp als in de tijd, zonder systeem of volgorde. Zo wordt het beste duidelijk hoe veelzijdig de inhoud van de tijdschriften was en uit hoeveel bronnen in binnen- en buitenland werd geput. Daarbij was de talenkennis van de redacteuren een prettige bijkomstigheid. Ook al was er geen email en internet, men was wel degelijk op de hoogte van wat er in het buitenland gebeurde, en men onderhield contacten met buitenlandse organisaties.

De beweging van het Spiritualisme, dat 'officieel' z'n begin heeft in Amerika in 1848, bereikte ons land enige jaren later en kende in de daaropvolgende 100 jaar hoogte en dieptepunten, in ons land en in de westerse wereld.

Hoe wisselvallig de politieke en sociale omstandigheden ook waren, één ding is zeker: het Spiritualisme leefde, en bloeide bij de gratie van voor- én tegenstanders.

Bladerend in die oude tijdschriften komt men zoveel interessants en merkwaardigs tegen dat de verleiding groot is zoveel mogelijk van al dat moois aan de lezers van nu te presenteren. Maar we moesten ons natuurlijk beperken. Daarom een kleine selectie.

Laat u niet afschrikken door de 'ouderwetse' taal. Men was in die tijd een stuk breedsprakiger en breedschrijviger dan wij nu gewend zijn, maar juist dat uitvoerige taalgebruik geeft het geschrevene z'n bijzondere cachet en z'n bijzondere humor!

Af en toe zijn de stukken noodzakelijkerwijs ingekort. In zo'n geval vindt u dit (...) teken.

We hopen dat u zult genieten van dit stukje 'uitgestorven' spirituele geschiedenis, en wij "wenschen u van ganscher harte veel leesgenoegen"!

Loes Modderman
Nijmegen, juli 2008

DE WET VAN 26 AUGUSTUS

Buitengewone ellende is een mooi begin. Vooral als het ook nog zo grappig is.

De heer David Wilson leeft in zeer bijzondere positie. Niet alleen houdt hij, wat men zou kunnen noemen, het record voor ongelukken, maar ook dat van een samentreffen daarvan. Het merkwaardigste is echter, dat zij steeds voorvallen op den zelfden dag van het jaar. Hij werd geboren te Banwen Mountains bij Glyneath in Wales in 1846 en is steenkool-mijnwerker van beroep. Op 26 Aug. 1857, tien jaar oud, brak hij den voorvinger der rechterhand. Toen hij 12 jaar oud was, op 26 Aug. 1859, viel hij van het paard en brak zijn linkerbeen onder de knie. Op 26 Aug. van het volgend jaar brak hij beide beenderen van zijn linker onderarm, terwijl hij struikelde en op een steen terecht kwam. Op 26 Aug. van het volgend jaar, toen hij dus 14 was, brak hij opnieuw zijn linkerbeen boven den enkel. Zijn voet was tusschen een stang gekomen en hij viel voorover. Het volgende jaar, op 26 Aug., brak hij beide beenen; het rechter was dermate gekwetst, dat het moest worden afgezet. Dit ongeluk gebeurde onder den grond, tengevolge van een duw van een paard, dat door een kolentram werd aangereden. Hij had dus 5 breuken in 5 jaren, waarvan hij de laatste 4 in opeenvolgende jaren had opgedaan. Allen geschiedden op 26 Aug.

Daarna kwam hij tot de overtuiging, dat er eenig verband moest bestaan tusschen den datum en de ongelukken en hij besloot voortaan op die dag vrij te nemen. Aldus geschiedde 28 achtereenvolgende jaren. In 1890 echter vergat hij dien datum, en ging als gewoon aan het werk. Het resultaat was dat hij zijn overblijvend (linker) been, thans voor de vierde maal brak. Dit werd veroorzaakt door het instorten van een gedeelte van het dak van een tunnel, terwijl hij aan het werk was in de Risca-mijn. De heer W. is een stevig gebouwd man, sedert 25 jaar geheelonthouder.

uit 'The Strand Magazine', Jan. 1907

'Het Toekomstig Leven', Febr 1907

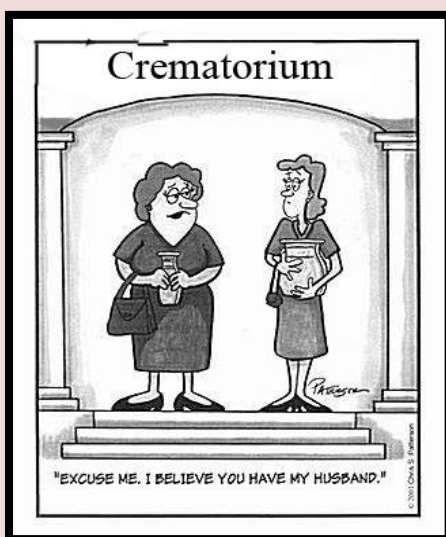
GROET VAN BOVEN

Elise van Calcar was een van de voortrekkers van het Spiritualisme in de tweede helft van de 19de eeuw. Zij was een zeer bekende persoonlijkheid die met daad en geschrift menigeen tot het 'ware geloof' bracht. In 1902 overleed zij. Wie mevrouw De Kruiff was weten we helaas niet.

Gaarne zou ik aan de vrienden van mevrouw van Calcar willen mededeelen, dat het haar in het Rijk der geesten in alle opzichten goed gaat. Onlangs kreeg ik bezoek van haar, zij zag er zeer goed en opgewekt uit. Nadat zij mij eerst een groet had gebracht, zeide zij deze woorden: "Tijdens mijn leven op aarde ben ik nooit in de gelegenheid geweest om persoonlijk met u kennis te maken, maar nu reik ik u de hand." Zij trok mij even bij de hand en verdween vriendelijk lachende.

Mevr. De Kruyff - Von Winckelmann

uit 'Het Toekomstig Leven', Maart 1907

OMTRENT CREMATIE

De schrijver van een lang artikel heeft zich gebogen over de voors en tegens van crematie vs begraven. Zijn conclusie is eenduidig. Hier een argument:

"Het religieuze overlatende aan ieders private beslissing, wensch ik, wat 't sanitaire betreft, deze vragen te stellen:

Wat maakt eene stad ongezond; het kerkhof of de reuzenfabrieks-schoorstenen?

Wat maakt een mensch ongezond; het kerkhof of 't onnatuurlijk leven?

En wat nu 't gevoelsstandpunt betreft; wat is een vrediger aanblik, een belommerd, rustig kerkhof met treurcypressen of een rookende crematoriumschoorsteen, waar Pa of Ma zoo juist de lucht ingepuft wordt? En wat is een naargeestiger moment, het tijdstip waarop iemand met eene huivering denkt aan een vergaen lichaam onder den grond (ofschoon deze gedachte bij een religieus mensch ongepast is) of 't oogenblik waarop de dienstbode van eene treurende weduwe, met betraande oogen

aan mevrouw komt zeggen, dat zij bij het stof-afnemen, bij ongeluk 'Mijnheer' van den schoorsteenmantel heeft gegooid en dat de asch op den kop van de kat is terechtgekomen?"

uit 'Het Toekomstig Leven', Mei 1906

Het al of niet bestaan van de ziel heeft de mensheid altijd beziggehouden. Is zij een objectief gegeven? Dan moet ze dus gewicht hebben. Dr. MacDougall vond het.

HOEVEEL WEEGT EEN ZIEL?

De menselijke ziel weegt zowat een ons! Dat is - ontdaan van alle medische geleerdheden - de slotsom, waartoe vijf doktoren in Massachusetts zijn gekomen na een onderzoek dat hen 6 jaar heeft bezig gehouden. De bewuste doktoren zijn mannen, die de reputatie van groote bekwaamheid genieten: en hun woordvoerder Dr. Duncan MacDougall uit Boston, staat in de Vereenigde Staten in hoog aanzien. De zes geneesheren verzekeren, dat zij bij hun proeven ernstig en eerbiedig zijn te werk gegaan. Het was hun doel te onderzoeken, of in het lichaam al dan niet een ziel bestaat en na te gaan of het zich verwijderen van de ziel uit het lichaam gepaard gaat met verschijnselen, die langs den weg van het materieel onderzoek kunnen worden aangetoond. Het resultaat nu van al deze studies en proeven is,

dat de menselijke ziel een ons weegt.

De Bostonse geleerden beweren door hun onderzoekingen te hebben aangetoond, dat, zoodra de ziel het lichaam verlaat, het gewicht des lichaams met een bepaald bedrag vermindert, dat in onsen is uit te drukken.

Het verschil in gewicht onmiddellijk voor en na het overlijden werd bevonden van $\frac{1}{2}$ ons tot 1 ons te bedragen.

In alle onderzochte gevallen was met alle mogelijke andere factoren ten volle rekening gehouden. Zoowel bij vrouwen als bij mannen zijn deze proeven genomen. De daarbij gevolgde methode was aldus: De stervende patiënten werden geplaatst op een bed, dat stond op de schaal van een reusachtig weegtoestel, waarvan de constructie zodanig was dat de gewichtsverschillen van $\frac{1}{10}$ de ons er door werden aangetoond.

Dr. Duncan MacDougall heeft er zich voor gewacht, van de resultaten van dat onderzoek mededeeling te doen, vóór hij volkomen zeker was geworden van zijn zaak. Maar nu onlangs vertelde hij het een en ander over deze proeven aan een dagbladcorrespondent. Wat de ziel precies is en waaruit zij bestaat, was iets, waarover de geleerde niet veel wist te vertellen. Alleen wist hij, dat zoodra zij was gevloeden, het lichaam zoo en zooveel lichter was geworden.

Interessant waren de mededeelingen van MacDougall over het verschil in de snelheid, waarmee de ziel zich bij verschillende personen uit het lichaam losmaakt. Bij sommige personen geschiedt dit gelijktijdig met het intreden van den dood; bij anderen treedt het gewichtsverlies van ca. een ons pas in een volle minuut na het sterven.

uit 'Het Toekomstig Leven', Mei 1907

Een ander duurzaam probleempje: schijndood. De in die dagen niet onterechte angst om levend begraven te worden motiveerde creatieve geesten om steeds weer nieuwe manieren te bedenken om levenden van doden te scheiden voor het te laat was....

Brief aan de redactie van HET TOEKOMSTIG LEVEN

Geachte heer Göbel. Wellicht kan het voor de lezers van H.T.L. nuttig zijn te weten dat de praktijk middelen aangeeft om latent leven dan wel overlijden met veel waarschijnlijkheid te kunnen aantonen.

De proef: "openen van een ader" acht ik algemeen bekend.

Beide volgende proeven zijn minder bekend.

1. Schijndood te constateren door den dokter. Twee gram fluoresceïne wordt ingespoten onder de huid of in een aan de oppervlakte gelegen ader. Latent leven wordt weldra aangetoond door de intens gele kleur van huid en slijmvliesen, en door groenkleuring van het wit der oogen. De proef is geheel onschadelijk.

Te Besançon en te Boulogne heeft het gemeentebestuur deze proef voor geneesheren verplicht gesteld.

2. Ontbinding aan te toonen door leeken.

Het eerste begin van ontbinding gaat gepaard met vorming van zwavelwaterstof, die na 24 tot 48 uren (afhankelijk van meerder of mindere hooge kamertemperatuur) door de neusgaten ontsnapt. Een stukje papier gedrenkt in een oplossing van loodacetaat tegen de neusopeningen geplaatst wordt donker gekleurd.

Desnoods, doch minder duidelijk, neemt men het verschijnsel waar op een zilveren of koperen munt, waarvan een gedeelte beplakt is met postzegelrand of postzegel. Weekt men de postzegel later af (dus niet afwrijven), dan steekt het eventueel donker gekleurde gedeelte af.

Deze beide proeven vond ik onlangs omschreven in het tijdschrift 'De Natuur'

Hoogachtend, UEd. dw. dienaar P.M.Schelling.

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1907

DE GEEST VAN EEN MOEDER BEZOEKT HAAR STERVEND KIND

*Dit is een fragmentje uit een verhaal over een kind dat ziek wordt tijdens een zeereis en tenslotte sterft.
De dokter vertelt:*

"De pols van het kind sloeg nog flauw, en toen ik naar haar gelaat keek scheen het alsof het in de kamer onmerkbaar en langzaam lichter werd, hoewel de dag nog niet was aangebroken. Het licht nam toe totdat het zo sterk was als in de ochtendschemering. Toen scheen het zich in lichtfliekeringen saam te trekken, die als vage golven van blauw, wit en goud licht over het lichaam van het kind zich bewogen. Deze bleven daar een ogenblik en verdwenen, de kamer in het schijnsel van een overdekte nachtlamp achterlatende.

Het kind keek vragend mij aan en fluisterde: "o kijk eens! hoe mooi," en hare vingers omklemden mijn hand, terwijl zij sprak. Zij sloeg hare oogen naar boven en toen ik hare blikken volgde zag ik dicht bij de zoldering juist boven haar hoofd een nevelachtigen lichtbol, zooals een vèr verwijderd licht groeit in een dikken mist. Dit nam langzaam, bijna onmerkbaar toe evenals te voren, totdat het als een trillende bol van blauw-wit, golvend licht zweefde. "

"Zie", lispelde het kind, "o zie."
Langzaam, zoo langzaam dat ik het eerst niet bemerkte daalde de lichtbol neder, tot het haar aangezicht en haar scheen te omhullen, daarbij aan de vredevolle en tevreden uitdrukking van haar gelaat een glorie en een glans bijzettende, zooals wij denken dat de engelen bezitten - het liefelijkst en meest hemelsche visioen, dat ik ooit gezien heb of ooit denk te zien.

Terwijl het een ogenblik rondom haar kussen bleef golven, voelde ik de hand van het kind in de mijne verstijven, haar lichaam trilde even en zij deed een zwakke poging om haar hoofd op te heffen, terwijl zij bevend uitriep: "O, moeder! Moeder! Ik zie - den weg - en het is - alles helder - en schitterend. "

En toen de stem in een zacht fluisteren overging, rees het licht snel opwaarts, zich bij de zoldering oplossend en verdwijvend.

uit 'Het Toekomstig Leven', November 1907

HET RAADSEL DER SPREKENDE DIEREN

Leopold Günther-Schwerin behandelt in het '*Zeitschrift für Seelenleben*' de kwestie der sprekende dieren naar aanleiding van de 4 honden van Weimar en van den hond Rolf, waarover artikelen, brochures enz. zijn verschenen.

De schrijver, die zich er niet op wil beroemen de eind-oplossing gevonden te hebben, komt to de volgende conclusie:

Hij ontzegt het dier het vermogen menschelijk te denken: hoewel hij binnen zekere perken een zekere intelligentie heeft, die zelfs voor toeneming vatbaar is, kwam het dier nog niet tot het bewustzijn van zijn eigen ik.

De sprekende, rekenende en denkende dieren, zijn dierlijke media, door welke geesten werken; Koroenal, één der Weimarse honden, filosofeert b.v. over Shakespeare.

uit 'Spiritische Bladen', Januari 1936

JUICHEN

Gij weendet en ieder juichte
Toen gij op aard verscheent;
Leef zóó, dat als gij heengaat
GIJ juicht en ieder weent

uit 'Spiritische Bladen', Juli 1936

NU....

Nu, waarom zouden wij ook niet eens iets ernstigs over het Spiritisme lezen? Het is in onze dagen een even zoo groote macht als het Socialisme en de Bacteriologie. Het heeft zijn kwakzalvers en zijn reputatiebedervers maar die hebben de godsdienst en de wetenschap óók. En juist òm die kwakzalvers en reputatiebedervers is een degelijk, door vertrouwde personen geredigeerd tijdschrift een goed ding. Men kan de zaak dan eens uit iets anders leeren kennen dan uit spookverhalen en bakersprookjes; en wie ze aannemen of wederleggen wil, kan dan ten minste redelijke gronden aanvoeren voor het een zoowel als voor het ander.

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1897

PSYCHISCHE PHENOMENEN IN THIBET

Hoe onbekend een land als Tibet in 1936 was blijkt uit een stuk van redacteur van Gorcum, waarin hij een boek bespreekt van de ontdekkingsreiziger T. Illion, en uitlegt dat 'Thibet een bergland' is. Een interessant fragmentje over een bekwaamheid waarover ook Alexandra David-Neel in een van haar boeken verslag doet, en die 'Lung-gom-pa' genoemd wordt:

"Hij (Illion) heeft twee keer het verschijnsel der vliegende Lama's (monniken) gezien. Zij bewogen zich voort met een snelheid van 5 Meter per seconde, een flinke fietsgang dus, terwijl hun beenen alleen een slingerende beweging maakten. Evenwel heeft hij kunnen vaststellen dat zij lichte voetsporen achterlieten, zoodat van algeheele levitatie geen sprake is. Wèl van een geduchte gewichtsvermindering, welke de heer I. op grond van zijn metingen en berekeningen schatte op 2/3 van het oorspronkelijke lichaamsgewicht; zeer zeker een wonderbaarlijk psychisch verschijnsel."

uit 'Spiritische Bladen', December 1936

WAARSCHUWING

In het orgaan van den Nederlandschen Vrouwenbond tot verhooring van het zedelijk bewustzijn van 15 Dec.1896, lezen we (*redactie*) het volgende:

Voor eenigen tijd kwam een vraag tot ons, om te getuigen tegen Waarzeggerij, en waarom zouden wij daaraan geen gehoor geven?.... Men kan ons toevoegen: "het is van de vroegste tijden af zoo geweest, en in Uw Bijbel leest ge er al van". Maar heeft dan onze Heer en Heiland niet gestreden tegen al die onreine geesten, en hebben wij niet het werk te doen, dat Hij ons heeft op de hand gelegd? Moeten wij maar indommelen, terwijl de vrede wordt bedreigd van van dwalende, misleide, bijgeloovige zielen. ten gerieve van gewetenlooze bedriegers of bedriegsters, die geld slaan uit de onnoozelheid van hen die hunnen arme hoofden vullen met hersenschimmen, inplaats van hun ziel te geven aan hun Heer en Verlosser?

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1897

ONDER ENGELENGELEIDE

De redactie schrijft:

In 't Utrechts Predikbeurtenblad van Zaterdag 12 Dec.1896, komt 't onderstaande spiritische verhaal voor. 't Is een recht verblijdend verschijnsel, dat genoemd blad deze mededeeling verstrekt. Zeer zeker zullen 't goede Geesten geweest zijn, die den Wurtembergschen schout begeleidden. Utrecht, Januari 1897

Een Wurtembergsche schout, die zaken in de stad had te doen gehad, werd op zijn terugtocht naar zijn dorp, toen hij bij een zeker veld gekomen was, door een grooten angst overvallen, zodat hij niet anders wist te doen dan bestendig te bidden en te verzuchten. Eerst toen hij het eerste huis van zijn dorp bereikt had, week de angst van

hem, en ten laatste kwam hij opgewekt thuis.

Later legde een door zijn goddeloosheid berucht man in dat dorp, toen hij op sterven lag en den predikant tot zich geroepen had, de bekentenis af, dat hij destijds het duivelsche plan had bereid om den schout, die hem eens eene ernstige vermaning had gegeven, te vermoorden. Daartoe had hij zich op een dag, toen de schout naar de stad was gegaan, met een dikken knuppel in de hand op een korenveld bij den weg verscholen. Maar de schout had twee begeleiders bij zich, die niet van zijne zijde weken, totdat zij aan het eerste huis van het dorp waren gekomen. Daarvan was hij zoo ontroerd geweest, dat hij van schrik schier flauw gevallen was, en hij was heengegaan en had het plan opgegeven. Schout en predikant beleefden toen bij het leger van den stervende nog eene ure, waarover de engelen in den hemel zich verblijdden.

uit 'Het Toekomstig Leven', Maart 1897

EEN VRIENDELIJK VERZOEK

Aangenaam zou het ondergetekende zijn van alle lezers, die meer of minder helderziende zijn, als ook van personen bij hen als zodanig bekend, de adressen te mogen ontvangen. Van hunne namen zal een zeer bescheiden gebruik gemaakt worden en nimmer zonder hun medeweten.

J.S.Göbel

uit Het Toekomstig Leven', Maart 1906

EEN SCHOONE INGEVING

Toen de eerste transatlantische kabel gelegd was en zijne deugdelijkheid beproefd zou worden, wist de telegrafist niet, wat hij telegraferen zou. Plotseling vloog als een lichtstraal door zijn geest het engelenlied van Bethlehem. En hij telegrafeerde: "Eere zij God in de hoogste hemelen". Van uit Amerika seinde het telegrafisch getik: "Vrede op aarde, in de menschen een welbehagen."

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1897

GESPLETEN

In een stuk over 'dubbel-ik staat dit fragment, overgenomen uit 'Real Ghost Stories' van W.F. Stead, Spiritualist en bekend journalist in zijn tijd.

In een hospitaal in Darlington werd een krankzinnige behandeld die twee inwonende personen in zich had: een Fenian (Ierse vrijheidsstrijder) en een Oranjeman (Protestantse Ier). De gastheer van deze logeergasten zeide, dat als een vaste regel de Oranjeman de rechterzijde en de Fenian de linkerzijde bewoonde, opdat hij inwendig niet gekweld zou worden door hunnen twisten. De sympathieën van den gastheer waren met den Groene en tegen den Oranjeman. Hij trachtte den laatste te verzwakken en at daarom maandenlang achtereen zijn voedsel met de linkerzijde van zijn mond. De krankzinnige was in den regel zeer kalm, alleen op zeer critische dagen waren de oppassers genoodzaakt hem het dwangbuis aan te doen, zooals op St. Patrick, en op den gedenkdag van den slag bij de Boyne, omdat de Oranjevuist het Fenianhoofd ongenadig wilde slaan, en hij (de krankzinnige) en de Fenian zich verbonden den Oranjeman tegen den muur te bonzen. De krankzinnige zeide, wanneer hem daarna gevraagd werd, dat hij zijn best deed, om zijne twee lastige geesten tot vrede te brengen, en hem dit gewoonlijk gelukte, doch somtijds waren ze hem de baas.

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1897

HOE DE GEEST HET LICHAAM VERLAAT

Een plastische beschrijving, niet overal even duidelijk maar wel mooi, als men de moeite neemt om het goed te lezen.

In de lezing 'de dood als gezien door de levenden en de gestorvenen' gaf de heer J.J. Morse de volgende beschrijving van het overgaan van den geest uit het lichaam.

"Het lichaam (des zieltogenden) is over zijn geheele oppervlakte verstijfd en verliest zijn gewone gewaarwordingen. Spoedig doet zich een opwaartsche beweging voor van een inwendig glinsterende zelfstandigheid (substantie), oogenschijnlijk door het geheele lichaam verspreid. (Wij spreken hier natuurlijk uit het oogpunt van hen die gestorven zijn en van *hun* zijde zien, wat er voorvalt.) Dit inwendig, glinsterend iets, dat geheel het fysisch organisme vervult, trekt zich terug uit de extremiteiten (de voeten en de handen) hoort zich geleidelijk saam om den geheelen romp, klimt daarna opwaarts, voegt zich saam om het hoofd, en begint dan als uit te wasemen. Het inwendige van het lichaam schijnt ten laatste van die lichtende substantie ontledigd te zijn en de stralende krans om het hoofd trekt zich saam tot een schitterenden, innerlijk trillenden bal, in wiens middelpunt een gloeienden kern te bespeuren is. Dadelijk doet zich de wet van ordening en regeling gelden, in overeenstemming met die der aantrekking van verwante deelen, en het nieuwe organisme ontplooit zich van lieverlede uit de glinsterende massa. Langzaam komt de vorm tevoorschijn, de lichtende deeltjes verzamelend, ze, als het ware zijn eigen weefsel inwevend, tot dat ten laatste de invouwing en aanvulling volkomen is; en de vrijgeworden geest staat, geheel in zijn hulsel gewikkeld, naast den afgeworpen fysische vorm."

uit 'Het Toekomstig Leven', Juni 1897

BEWIJS

Veel wordt bewezen, dat toch in den grond niet waar is,
En veel is eeuwig waar, ofschoon 't bewijs niet daar is.

De Genestet

uit 'Het Toekomstig Leven', Augustus 1901

MERKWAARDIG VOORVAL

In 'Le Soleil' van 5 Juni verhaalt een medewerker het volgende voorval, dat plaats greep tijdens het sterfuur van den zoon van Napoleon III, die, zooals men zich zal herinneren, sneuvelde in een gevecht tegen de Zoeloes.

"Dien noodlottigen dag", aldus schrijft hij, den 1en Juni 1879, was ik in den omtrek van Parijs de gast van eene vurig bonapartistische familie. Het was een recht prettige dag geweest. Men had gedronken op den spoedigen terugkeer van hem die zoo ver weg wat roem trachtte te behalen, en 's avonds, tegen tien uur staken de bedienden in het park een vuurwerk af. Het was inderdaad prachtig en men applaudiseerde dan ook geestdriftig, tot eensklaps de hoera's, die een symbolisch bouquet golden, plaats maakten voor een algemeenen kreet van ontsteltenis en schrik. Geen der keizerlijke kronen, die zich boven de voornaamste motieven bevonden, was ontvlamd. Allen,

zonder uitzondering, waren onaangeroerd gebleven."

"Eenige dagen later vernam ik het tragische uiteinde van den keizerlijken prins op dienzelfde 1sten Juni, waarop wij hem te X--- nog gedachtig waren geweest. Als oud zeeman kwam ik op het denkbeeld het verschil in lengte te berekenen tusschen Parijs en de plek, waar de zoon van Napoleon III was bezweken. De ongelukkige was op hetzelfde uur gestorven, waarop de keizerlijke kronen van het vuurwerk, ter zijner eer afgestoken, weigerden te ontvlammen."

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1897

Dat men in die tijd ook sterk bezig was met de verbanden tussen zielsziekten en spiritisme blijkt uit het werk van verschillende psychiaters, en ook uit de regelmatige artikelen in HTL over psychoses, meervoudige persoonlijkheden, en wanen. Veel psychiatrische diagnoses waren in die tijd nog niet te stellen en hadden geen naam, maar spiritisten vermoedden, en waarschijnlijk terecht, dat sommige 'krankzinnigen' hun brood beter als medium konden verdienen.

Hier een korte bijna moderne beschouwing, en een klein bericht over de genezing van een waan, die met spiritisme eigenlijk geen verband houdt maar toch in HTL terecht kwam.

MYSTIEK IN DE KRANKZINNIGHEID

Hoewel het aantal van hen, die den moed hebben gehad en nog hebben in het openbaar voor de mystiek op te komen, steeds toeneemt - toch is de publieke meening nog altijd geneigd het geloof aan mystiek als een geestelijke abnormaliteit, als een geestelijk gebrek te beschouwen. De stoutste tegenstanders zouden het zelfs zeer rechtvaardig vinden, als men alle mystici in een krankzinnigengesticht opsloot.

Tegenover deze beschouwing wil ik een andere plaatsen, die de verhouding als't ware geheel omkeert. Ook voor mij bestaat er een verband tusschen mystiek en krankzinnigheid; maar mijn idee is niet, dat alle mystici meer of minder krankzinnig zijn, maar dat veeleer onder de krankzinnigen zich dikwijls mystici, onbewuste somnambules en mediums bevinden, en dat in onze krankzinnigengestichten mystieke verschijnselen voorkomen, die, helaas, niet als zoodanig beschouwd worden.

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1899

KRANKZINNIGHEID GEEN ZIELSZIEKTE

Prof. Schroeder van der Kolk verhaalt uit zijne ervaring volgend sprekend voorbeeld:

"Een krankzinnige, welke zich voor den Messias hield en aan wien reeds vele middelen door mij waren toegediend, drong zeer sterk bij mij aan op zijn ontslag, waarop ik hem op een zeer stelligen toon te kennen gaf, dat ik hem nimmer zou ontslaan, zoolang hij zich voor den Messias hield, terwijl in dat geval zijn ontslag onnoodig was, daar hij dan de macht moest hebben door de muren heen te loopen; dit onverwacht gezegde maakte op hem zulk een indruk, hij gevoelde hierdoor zoo diep zijn onmacht, dat hij geheel ontroerd mij bekende, dat hij nu eerst inzag, niet meer te zijn dan een ander, en van dat oogenblik was hij hersteld. Waren zijn oordeel en hogere vermogens niet misleid, maar zelve ziek geweest, zoo zou mijn gezegde weinig gebaat hebben."

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1899

EEN MERKWAARDIG PSYCHOLOGISCH GEVAL

In het jaar 1790 is te Amsterdam een afgrijselijke moord begaan. Een man, geboortig uit Locle, horlogemaker van zijn ambacht, werd aan handen en voeten gebonden in het Rokin geworpen. Men heeft hem nog levend uit het water gehaald, doch hij is weinige uren daarna gestorven, zonder eenige andere woorden dan deze: "Ah, ces coquins!" (O, die schurken!) uitgesproken te hebben. Onder zijne papieren is een briefje gevonden, zeer waarschijnlijk kort voor zijn dood geschreven, van dezen inhoud:

"Ik heb dezen nacht eenen ijselijken droom gehad. Ik heb gedroomd, dat twee mannen mij gevat, gebonden en in het water gesmeten hebben; het is de vierde maal, dat ik dit in vijf weken droom. God behoede mij."

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1899

SPIRITUALISTISCHE VERSCHIJNSELEN

Mevrouw de Gravin Mainarda, te Pisa, geeft in het Engelse weekblad 'Light' een verhaal van Spiritualistische verschijnselen, door haarzelve waargenomen, waaraan wij het volgende ontleenen:

"In Florence vroegen mij twee artillerie-kapiteins om, met hunnen vrouwen, onze onderzoekingen te mogen bijwonen. Een hunner was een verharde ongelooovige en spotte met de lichtgeloovigen. Het licht werd uitgedaan; wij waren met ons zessen; de deuren en vensters waren gesloten; ieder onzer

hield de handen en voeten van zijne bureen vast. De ongelooovige kapitein zat dicht bij den wand. Op eens begon hij hard te schreeuwen, om hulp te roepen en licht op te steken. Toen het laatste gedaan was, zagen wij hem bleek, bevend en sidderend de tafel met beide armen angstig tegen zich aandrukken. Ieder lachte, want zijn aanblik was werkelijk grappig. Met ontroerde stem vertelde hij ons dat hij gevoeld had, hoe zijn stoel achter zijn rug werd aangegrepen, alsof twee sterke armen uit den wand, poogden hem op den grond te werpen en met de grootste moeite klemde hij zich aan de tafel om niet te vallen. Deze dappere kapitein had nauwelijks zijn verhaal geëindigd, of wij hoorden allen een sterk gedruisch in de kast van den muur, die dicht bij ons was. Dit geschiedde bij het licht der lamp, die wij inmiddels hadden aangestoken. Ik verzocht toen den aanwezigen geest, drie malen in de kast te kloppen, en drie slagen werden gegeven, waardoor al de borden ratelden. De goede kapitein, met de oogen uit zijn hoofd puilend, vroeg om vijf slagen, iemand anders om zes, en zoo voorts, en de borden sprongen op volgens ieder verzoek. Daarna opende ik de kast en daarin was niets gebroken of van zijne plaats."

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1899

PIET DE VOGEL - EEN ZIELKUNDIG RAADSEL?

Piet de Vogel was rietdekker en vader van een viertal kinderen. Als onverbeterlijk dronkaard was niets met hem te doen. Dronken zijnde stroomde bijbeltekst op bijbeltekst van zijne lippen, maar in nuchteren toestand sprak hij niet veel over godsdienst. Daar Piet geen lawaaimakend dronkaard was mocht men hem tamelijk wel lijden.

Had hij geen geld om te drinken, dan begaf hij zich te werk, en was even als altijd opgeruimd.

Vele jaren was dit zoo voortgegaan. Doch zie wat er nu gebeurde, en geven wij het woord aan Piet zelf:

"Op zekeren zomermorgen was ik op weg naar mijn werk. Ik was volkomen nuchter en dacht alléén aan mijn werk, toen ik op eens een duidelijke stem achter mij hoorde zeggen: "Piet de Vogel! Van dit uur af zult gij nooit meer jenever drinken".

"Ik keek om en zag niemand. En zoals die stem gezegd had, is het gebeurd. Ik kan geen sterke drank meer zien of ruiken, en kwam weer tot vroegeren ruimeren welstand."

Het wonder gaat, in de woorden van de dominee, nog verder, want Piet werd ouderling en maakte carrière in de kerk.

De spiritistische schrijver van het artikeltje voegt nog toe: "Ons komt het voor, dat de Eeuwige, door middel van een goeden Geest van gene zijde des grafs tot den man gesproken heeft."

uit 'Het Toekomstig Leven', Maart 1899

WONDEREN

H.J. Schimmel, literator en spiritist, was een van de grote voorvechters van de beweging, en een bekende man in zijn tijd. Hier een gedicht uit HTL. 1899 Meer curieus dan literair, een voorbeeld van hoe sommige dichters in die tijd taal verkromde..

Een man, een van de meest geloovig vroomen,
Geraakte aan't wirlend, 't hoofd verwarrend malen.
De Twijfelgeest was over hem gekomen:
De 'wondren' brachten zijn geloof aan't dwalen.

Om hulp vraagt hij een grijze en wijze tevens,
Een heerlijk voorbeeld steeds den ganschen volke.
De helderklare reine sfeer zijns levens
Beschouwde nooit des Twijfels zwarte wolke.

Die sprak: De grootste wondren, die ik kenne,
Zijn niet geschreven, geen legenden-logen;
In't ei legt mij een wonder iedre henne,
In iedren grashalm treedt me er één voor oogen.

Hier geurt de bloem en ginder gromt de donder,
Danst een insekten zwerm in bont gewemel,
Stof dwarrelt op, en alles is vol wonder
Op aard als ginds de starren aan den hemel.

H.J. Schimmel

uit 'Het Toekomstig Leven', Juni 1899

RECHTSZAAK

Maandag deed de kantonrechter te Tholen uitspraak in de bekende zaak tegen den 15 jarigen zoon van J. van D. te Scherpenisse, die bij spiritistische vergaderingen als medium dienst doet. In trance toestand verkeerende had hij aan een paar personen verlichting van pijnen teweeggebracht door hen eerst met water, azijn enz. te bevochtigen en hen daarna met de handen te strijken, voor welke behandelingen hij vervolgd werd, beklaagd geneeskundige hulp verleend te hebben, zonder daartoe bevoegd te zijn. De kantonrechter veroordeelde hem tot 50 cents boete.

uit 'Spiritualistisch Weekblad', April 1889

VACCINE - DWANG

In den eigenlijke zin van het woord bestaat in Nederland geen vaccine-dwang; dat wil zeggen, er is geen wet die op straffe van boete of gevangenisstraf aan de ouders de verplichting oplegt hunne kinderen te doen vaccineeren.

Wij Nederlanders zijn vrij onze kinderen al of niet te onderwerpen aan die gevaarlijke en onnutte operatie, ten minste tot den tijd dat zij de school moeten bezoeken; maar dan! geen schoolonderwijs zonder vaccine-bewijs! gedwongen worden wij niet, o neen! we zijn een vrij volk! we behoeven volstrekt onze lichamen en die onzer kinderen niet te onderwerpen aan eene inenting van ziekte stoffen, als we niet willen! maar dan moeten we afstand doen van het voorrecht, van de noodzakelijkheid of wenschelijkheid om onze kinderen iets te laten leeren, tenzij we rijk genoeg zijn om zulks in ons huis te laten doen door

gouverneur of gouvernante; vallen ze dan later niet in de loting, of neemt een ander hunne militieplichten over, dan kunnen zij lang vrij blijven. Worden eenmaal de algemeene leerplicht en persoonlijke dienstplicht ingevoerd, dan blijft zelfs den ouders geen keuze meer; dan is feitelijk de algemeene vaccinatiedwang ingevoerd.

Het is een bekend feit, dat de geesten nagenoeg eenstemmig de koepok-inenting veroordeelen en op hare afschaffing aandringen, tengevolge waarvan dan ook door onze geestverwanten bijna overal eene beweging is op touw gezet om deze onrechtvaardige inbreuk op de vrijheid tegen te gaan. De spiritisten en spiritualisten zijn bijna algemeen tegen de inenting, maar vooral tegen de vaccinatiedwang. Zij wenschen en terecht, dat iedereen vrij zij, volgens eigen overtuiging te handelen.

uit 'Spiritualistisch Weekblad', April 1889

DE GEEST VAN SHERMAN

Het volgende geestige bericht verscheen oorspronkelijk in een New Yorkse krant, en werd overgenomen door het Haarlems Dagblad van 30 Maart '99. Later bleek dat het bericht verzonden was als anti-reclame voor het spiritisme. Maar grappig is het wel.

Verleden week Dinsdag werd te New York een bijeenkomst gehouden, waar een der voornaamste spiritisten van de stad de geesten ocriep van verschillende bekende persoonlijkheden en van verwanten der aanwezigen. Dien middag had men het bericht ontvangen dat John Sherman, de oud-Minister van Buitenlandsche Zaken, overleden was, en het sloteffect van de bijeenkomst zou bestaan in de oproeping van Sherman's geest.

Die geest werd dus geroepen, en hij verscheen. Hij vertelde de vergadering dat hij het zeer prettig vond in den hemel, waar het heel mooi was. Zijn vroegere ambtgenooten te Washington herinnerde hij zich nog zeer goed; hij zond zijn beleefde groeten aan president MacKinley en verzocht, hem ook aan te bevelen in de herinnering van de andere Regeringspersonen. Vervolgens schreef hij iets op een lei, en men zeide dat het schrift heel veel leek op dat van Sherman. Natuurlijk waren alle aanwezigen diep getroffen door hetgeen zij gezien en gehoord hadden. Maar den volgende morgen bleek, dat Sherman niet dood was - en hij leeft nóg. Hoe nu?

uit 'Het Toekomstig Leven', Juni 1899

KRANKZINNIGHEID

Uit een lang artikel 'Mystiek en Krankzinnigheid' van Carl du Prel, arts en spiritist, hier een kort fragmentje:

"Wil men een krankzinnige helpen, zoo moet men het idee-fixe, waaraan hij onderworpen is, niet bestrijden, maar erkennen; - slechts langs dezen weg kan men misschien een overtuiging opwekken.

Een krankzinnige had een idée-fixe, dat hij horens had; zijn arts besloot hem door eene operatie daarvan te bevrijden, bracht heimelijk een paar horens mede, nam een zaag en terwijl hij schijnbaar opereerde, vielen de horens op den grond. Vroolijk en gezond sprong de gek in't rond. Het is waarlijk niet onwaarschijnlijk, dat in deze gevallen de horens weldra weer aangroeien, of dat de krankzinnigheid alleen van vorm wisselde.

uit 'Het Toekomstig Leven', Mei 1899

ONDERZOEKEN EN WAARNEMEN

Voortdurend blijkt het noodig, dat onderzoekers en bestrijders, maar vooral sensitieven zich steeds herinneren, dat men gevaar loopt vergissingen te maken en teleurstellingen op te doen, als men niet met nuchteren zin het mediumschap proefondervindelijk beoefent. Men moet meer waarnemen dan onderzoeken. Het laatste verlaagt sommigen tot de rol van detective. Het eerste is het standpunt van den wetenschappelijken vorscher op een nog bijna onontgonnen terrein van onderzoek.

Er is een middelweg tusschen den Theosofischen afkeer van het "gewone mediumschap" en de meening, die sommige spiritualisten en mediums koesteren, of sommige tegenstanders voorop stellen, dat alles wat van gene zijde komt, als een orakel moet beschouwd worden, als zoodanig onfeilbaar *is* of *moet* zijn. Die middelweg wordt ons aangewezen door het gezond verstand, dat zegt: "beproof de geesten en onderzoek alle dingen".

Zie hier een voorlichtende anecdote:

Een goede oude dame zeide tot haar neef, een eenvoudige predikant, "Jacob, waarom wordt ge evangeliédienaar?"-- "Omdat ik daartoe geroepen ben", antwoordde hij. --"Jacob", hernam de oude dame, vol bezorgdheid, terwijl ze haar bril afvegend naar hem opzag, "ben je daar wel zo zeker van, was het niet een ander gedruisch, dat je hoorde?"

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1899

TELEGRAFIE ZONDER DRAAD

Op den 23 Dec. 1882 bevond ik mij met mijn schip op de terugreis van China naar Londen in de straat van Gibraltar. Het was een donkere nacht, de sterren glansden aan den hemel. Wij hadden den vuurtoren van Punta de Europa in het gezicht. De gaslichten van Gibraltar flikkerden in het verschiep. Eenzaam wandelde ik op de commandobrug heen en weer. Plotseling was het mij, alsof een sterke invloed zich in mijn rechter arm deed gelden. Hij bewoog zich in de welbekende slingeringen, zoodat ik bij elke stap een letter ontving. Aldus werd tot mijn groote vreugde het volgende bericht gespeld: "Lieve zoon, hartelijk geluk gewenscht, gij zijt vader, heden is u een zoon geboren, moeder en kind zijn wel. Uw vader". (Deze was kapitein en verdrong op zee in mijn prilste jeugd door het zinken van zijn schip) Vol ongeduld telde ik de uren tot mijn aankomst in Londen. Eindelijk steeg mijn vreugde ten top, toen de eerste brief uit het vaderland bovenstaand bericht ten volle bevestigde. Dit was telegrafie zonder draad op hooge zee.

uit 'Het Toekomstig Leven', Maart 1900

Zoals ieder ander tijdschrift werd ook de redactie van Het Toekomstig Leven verblijd en geplaagd met brieven van lezers. Sommige van die brieven waren eerder artikelen, die dan ook vaak in hun geheel werden geplaatst waardoor zij weer andere artikelen uitlokten. Men schreef wat af in die jaren. Maar vaak ook schreven lezers een korte reactie of vertelden een voorval, zoals het onderstaande:

Geachte heer Göbel!

Mag ik u een klein, niet onbelangrijk geval uit mijn leven vertellen?

Ik was in Indië, 26 of 27 jaar oud; ik had verdriet en was naar het lichaam zwak en moe. Mijn leven had destijds voor niemand waarde, voor mijzelf het alleminst, en meermalen had ik reeds overwogen hoe heerlijk het zou zijn, als ik er een eind aan maakte. Op zekere nacht verliet ik werkelijk mijne legerstede, om een fleschje laudanum, dat ik in mijn bezit had, te ledigen...Ik herinner mij alles nog heel goed: ik zat op den rand van het lage bed en trok juist het muskietengordijn open, toen ik zéér duidelijk de woorden hoorde: "Wat helpt het of gij uw lichaam al doodt, uwe ziel blijft toch leven! "Toèn waren het de woorden zelf en later de herinnering eraan, die mij weerhielden van "het maken van een einde"-- dat tòch geen einde zou zijn.

Mijn geloof aan een persoonlijke God heb ik verloren; omtrent een leven na den dood maak ik mij geen voorstellingen meer. Maar 't zijn die kleine, en toch veelbetekenende occulte ervaringen, die gemaakt hebben dat ik nooit van harte "ongeloovig" heb kunnen zijn, en die mij doen uitzien naar den dood als naar een nieuw leven vol openbaring.

uit 'Het Toekomstig Leven', Augustus 1899

KERKHOFSTUDIE

Het onderstaande is overgenomen uit een ander tijdschrift, 'Gids' en beschrijft in bloemige taal de impressie van een bezoeker van een kerkhof met alle toeters en bellen van die dagen.

Verbijsterd zoekt het oog in de verte wat rustig, stemmig groen, beduizeld door het harde, roerlooze gewemel, het zwijgend schreeuwende kakelbont van deze speelgoedkraam vol goede bedoelingen en slechten smaak, van deze kermismarkt der liefde, der droefenis, der onnoozelheid en der ijdelheid..... Indien een menschen geslacht in zijne waarde geschat mag worden naar de wijze waarop het zijne dooden toedekt en gedenkt - hoe hol van hoofd en arm in gedachten, hoe nietig en smakeloos moet dan de generatie wel wezen, tusschen wier versch geooogste beenderen men hier wandelt. Wat is het alles pronkerig en prukkig, en popperig en voddig, berekend op goedkopen praal totdat het hout der kist vergaan zal zijn, om dan ineem te zakken tot roest en scherven. Welk een tentoonstelling van steenen en metalen kantselarij; welk een kakophonie van opgeprikte leelijkheden, wedijverend in gebrek aan toon en ernst tegenover de groote majesteit des Doods.

Voor beiden - den opkomeling, die stierf in de zonden zijner weelde en het schuldellooze kind, dat nog geen kruis te dragen en nog geen kruisteecken van noode had, - voor beiden dezelfde zinledige afscheidsgalm, dien beitelaars onophoudelijk te beitelten hebben in marmers van diverse couleur, en die dag aan dag de slotnoot vormt van zichtbaar aangedane kerkhofredenen.

Rust in vrede!

Geeft men zich rekenschap van deze woorden, die men eeuw in eeuw uit elkander nadreunt? Zijn het woorden van geloof, of woorden van ongelooft? -- Rusten? Rusten in vrede? Wat kan er in vrede rusten daar omlaag, in dien kuil vol wriemelend ongedierte en in gisting zich spannende gassen? Immers nòch de materie, het bezinksel der hopeloozen, nòch de psyche der opwaarts blikkenden, die ijlings het afgelegde hulsel ontvlieft. Rusten? -- Hoe kan er rust des vredes wezen zonder bewustheid van voortbestaan? Hoe rust des vredes voor eene stofmassa onder een ras zich afwikkelen chemisch proces? Hoe rust des vredes, daar tusschen zes planken en wat zand, voor eene ontslagen ziel, die hunkerend naar hooger de boeien van het gebeente loosde? ---- Geloof en ongelooft beiden schudden voor die gravespreuk, het hoofd, zeggende, jubileerend of bitter: voor mij niet, voor mij niet, deze woorden. Maar twijfel vond ze uit en speelt met den sussenden klank er van. Twijfel, onzekerheid, een onvermogen om zich waarachtig in te denken in het een of in het ander; in het doemvonniss der stofleer, of in het evangelie der wederopstanding. Verheerlijking of vernietiging, -- wat zal het zijn? ---Als eene adder schuifelt de vraag tusschen de gelikte kruisjes en de gepolijste zerkjes, met schichtige blikken opziende naar bijbeltekst en vroom gerijmel. Wat zal het zijn? Wat zal het zijn? ----

Als een juichtoon klinkt de inspiratie:

Of centenaars mijn asch beknellen, of een berg mijn gebeente drukt, - ik zal het alles van mij afwentelen als eene linnen wade. *Ik herrijs!*

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1899

GEWOONTE EEN TWEEDE NATUUR

In Edinburgh woonden twee families op dezelfde verdieping van een groot huis, de deuren lagen tegenover elkaar. In het eene woonde een moeder met twee volwassen dochters, in het ander een schoenmaker en zijn vrouw. De laatste stierf. Men zeide, dat haar man haar slecht behandeld en haar dood verhaast had. Hij was een dronkaard en gewoon diep in de nacht thuis te komen. Zijn vrouw wachtte dan steeds op hem en zoodra zij een stem op de trap hoorde of de bel aan de voordeur klonk, was zij gewoon naar buiten te komen, om te zien of haar man terug keerde.

Op een laten avond, eenige weken na den dood der vrouw, kwamen de twee jonge vrouwen, na gescheld te hebben, de trap op naar haar kamer, toen zij beiden tot hare verbazing de overledene boven aan de trap zagen staan, zoo als zij gedurende haar leven gewoon was, over de leuning naar beneden ziende. Te gelijker tijd opende hare moeder de deur en zag evenzoo de gedaante. De meisjes vielen van schrik in zwijm, toen zij haar kamer bereikt hadden.

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1899

DOORZICHT

In de Haagsche Courant van 10 Juli 1899 verscheen het volgende verslag van een 'Newyorker briefschrijver':

Het zoontje van een dokter in Massachussetts heeft een der wonderlijkste eigenschappen getoond, die nog ooit onder de oogen der geneeskundigen gekomen zijn. De vader is een betrouwbaar man, een hardwerkende dorpsdokter en geniet een goeden naam, zoodat aan bedriegerij niet gedacht wordt. De dokter nam dikwijls proeven met hypnose, voornamelijk op zijn twee zoontjes, 9 en 11 jaar oud. Op zekeren dag riep de oudste, in hypnotischen staat: "Papa ik kan uw beenderen zien". Bij zorgvuldig onderzoek bleek, dat hij door vaste lichamen heen zag, en dus het skelet en alle inwendige deelen van het lichaam kon zien, al was de persoon, die hij vóór zich had, ook nog zoo dik gekleed.

Hij weet niets van anatomie, en beschreef toch alles wat hij zag, op zijn onwetenschappelijke manier, hetgeen aan zijne beweringen groote waarde geeft. Het overtuigendste bewijs van zijn "X-stralige helderziendheid" gaf hij, toen een geheel vreemde bezoeker zich ter zijner beschikking stelde. Deze had een gebrek aan den elleboog, alleen aan hemzelve en zijn dokter bekend en niet zichtbaar, als de arm bedekt was. De knaap werd gehypnotiseerd en beschreef nauwkeurig het verschil in de twee armen van den bezoeker, juist als de X-straal het een maand tevoren had aangetoond. Zijn helderziendheid is meer waard dan de X-stralen, daar deze slechts een schaduw op het doek werpen, terwijl de jongen duidelijk de kleuren ziet. Indien de proeven, die de vader soms met deze buitengewone gave van zijn zoon neemt, langer dan een half uur duren, klaagt de knaap over vermoeienis, zoodat de grootste omzichtigheid in acht genomen wordt. Er worden geen pogingen gedaan, om ruchtbaarheid aan het verschijnsel te geven of er geld mee te maken; en dat moet ongeloofigen des te meer overtuigen, dat er geen bedriegerij bij in het spel is.

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1899

AFGELUISTERD

gedurende 'een boottocht van 3 uur stoomens' door iemand die het plaatste in het "Zondagsblad van 't Nieuws' van 6 Augustus 1899. Een lange dialoog tussen twee reizigers over wat kan en niet kan, die eindigt met de filosofische woorden van één van hen; een dialoog die in deze tijd ongeveer net zo gevoerd zou kunnen worden.

"Zoo geloof ik ook vast in, ik zal nu niet zeggen spookverschijningen, maar dan toch verschijningen van geheimzinnige wezens, die men ontmoeten kan of die hun tegenwoordigheid kenbaar maken, hoewel dat, als je erover nadenkt, eigenlijk griezelig genoeg is. Maar is dat nu niet merkwaardig, dat wij daar in dezen geest over praten? Wij, die toch zeker onder de ontwikkelden behooren. Hoe veranderen de tijden! Vóór vijf en twintig jaren was alles stof en zetten men al dat geestelijk eenvoudig aan kant.

Nu lacht men er niet meer om en erkent, dat men maar nooit kan weten wat mogelijk is. En dat vind ik tegenwoordig bij velen zoo goed.

Die ontvankelijkheid, die gevoeligheid voor het geheimzinnige, het miraculeuse staat toch in elk geval boven die nuchtere wijsneuzigheid, die maar uitmaakt, dat dit niet kan en dat niet kan...."

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1899

STEENWERPEN

Dit is een gedeelte uit een brief van 19 december 1897, uit de correspondentie van een predikant, die niet met name genoemd wordt. De schrijver is een D. Lauwerier, wonende in Swaroe, op Zuid Java.

"Zooals u weet, is het steenwerpen in Indië een bekend verschijnsel. Van einde April tot einde Mei dit jaar, werd hier in de dessa iederen avond van omstreeks 6 tot 8 à 9 uur een huisje met steenen geworpen. Daar ieder er vol van was, ging ik met mijn vrouw er tweemaal heen, met het doel, opheldering te zoeken. Ik vreesde, dat hier bedrog of kwaadwilligheid in het spel was, en wilde hiernaar onderzoek doen. Alle pogingen waren te vergeefs. Ik kon niets ontdekken, zoodat het vreemde verschijnsel onverklaard is gebleven. Wat het geweest is, weet ik niet; bedrog echter stellig niet. Was het iets van spiritistischen aard? Ik weet het niet. Beide keeren (het was lichte maan), liet ik het huis omsingelen en overal onderzoeken. Liederen zaten op de nok van het dak; men zag echter niets. Onderwijl bleven de steenen voortdurend op het huis vallen, nu eens vlug na elkander, en dan weer eens met groote tusschenruimte.

Het eigenaardige was, dat de steenen meestal vielen in een goot tusschen twee daken van voor- en achterhuis, heel zelden op het erf. Nooit is iemand van de vele toeschouwers geraakt. Er werd geworpen met steenen, brokken van baksteen en harde aardkluiten, waaronder waren die ruim een pond wogen. Zelf heb ik er zien en hooren vallen. Vanwaar zij kwamen? Ik weet het niet. Tegen einde Mei hield dit verschijnsel op, om zich na enkele weken weder te herhalen, doch niet meer geregeld iederen avond. Spoedig hield het weer op tot nu toe.

uit 'Het Toekomstig Leven', October 1899

VERSCHIJNINGEN OP 'T SLAGVELD BIJ DUNDEE

Een berichtje uit 'Het Vaderland' over een gebeurtenis Zuid Afrika. Eronder staat de aantekening 'historisch'.

In den slag van Dundee op den 20n Oct. 1899 zag een der Transvaalsche burgers een huzaar van het 18de regiment zwaar gewond op het slagveld liggen. Toen de burger den gewonde voorbijreed schreeuwde de huzaar om water, waarop de burger, wiens naam Botha is, stil hield en hem zijn veldflesch toereikte. De man was echter te zwak die te nemen. Botha steeg daarop af, richtte het hoofd van den huzaar op en liet hem drinken. De man keek hem dankbaar aan en zeide: "Dank u" en vroeg hem, in het Engelsch sprekende, wie dan toch die twee dappere veldheeren waren, die daar aan iedere zijde van het Transvaalsche leger rechts en links aan de beide flanken op en neer reden, de menschen aanmoedigende en bevelen gevende. Zij waren in wit tenue op witte paarden, met een vlag in de hand. "Die vlag ken ik niet", zeide de huzaar. "Ach, wat hebben wij op hen geschoten", sprak hij droomende, "maar het was alles voor niet, de beste scherpschutter kon hen niet raken."

De Transvaalsche burger zeide, dat hij niets wist van zulke vechtgeneraals, had hen ook niet in het veld gezien. "Inderdaad hebben wij niet een generaal, die zich in het wit kleedt."

"Dan moeten 't engelen geweest zijn", sprak de huzaar. Hij mompelde iets, keek Botha geheel verward aan, viel achterover en was dood.

"God zal zijn engelen bevelen, dat zij u op uw weg bewaren", dacht onze burger, terwijl hij zijn paard besteeg, en peinzend voortreed.

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1900

CHARLES, CHARLES!

Uit het Amerikaanse spiritistische blad 'Light of Truth' het volgende verhaal:

Een jonge vrouw werd, na een kortstondige ziekte, als overleden beschouwd en begraven in het RoseHill-kerkhof. Den volgenden nacht werd haar man gestoord in zijn slaap door een stem, die duidelijk riep: "Charles, Charles!" Niet behept met bovennatuurlijke denkbeelden en denkende, dat het een droom was, viel hij weder in slaap, maar hoorde voor de tweede maal zijn naam drie maal herhalen. Tegen den morgen deed de stem zich met meer nadruk en zeer duidelijk hooren, zoodat hij er de stem van zijn overleden vrouw in herkende. Hij betwijfelde het geen oogenblik. Hij sprong uit het bed en snelde naar een vriend. Zij haastten zich naar het kerkhof. Bij het openen der kist zagen zij tot hun schrik, dat de vrouw zich op hare zijde gewenteld had. Zij was bewusteloos en waarschijnlijk in cataleptischen toestand begraven. Naar huis gebracht, kwam zij tot bewustzijn, zonder eenig vermoeden van hetgeen gebeurd was.

Tot heden is zij goed gezond, en wordt onwetend gehouden van haar treurig avontuur.

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1900

EEN GRAFSCHRIFT

Benjamin Franklin, boekdrukker en uitvinder, schreef op zijn 23ste dit grafschrift. Toen hij in 1890 op 84 jarige leeftijd overleed was hij geen boekdrukker meer, maar de beelden waren voor hem nog toepasselijk genoeg om te gebruiken. Zijn graf heeft de vorm van een boek, zoals op de foto te zien is.

Eronder het nogal overbodige commentaar zoals dat in HTL is opgenomen; de tekst spreekt voor zichzelf.

"Hier ligt"
voedsel voor de wormen,
het lichaam van
Benjamin-Franklin
boekdrukker

Gelijk aan 't omslag van een oud boek,
Waarvan de bladen verscheurd zijn,
En de band versleten is.
Maar 't werk zal niet verloren zijn,
Want 't zal, naar hij gelooft, weder verschijnen,
In een nieuwe editie,
Herzien en verbeterd
door den Auteur.

Franklin's intuïtie, betreffende de opeenvolgende levens der ziel, openbaart zich hier duidelijk. De vergelijking, waarvan hij zich bedient, is zeer juist. 't Lichaam, gescheiden van 't intelligente principe, is het omslag van een boek, ontdaan van inhoud, titel of verguldsel. Dat de dood slechts een overgang is, gaf hem moed. Na langer of korter tijd zal de verbeterde ziel, een ander lichaam bewonen, 't zij op deze aarde of in een betere wereld. 't Zal 't zelfde wezen zijn, maar meer geavanceerd, meer onderricht en zuiverder, als gevolg van zijn eigen pogingen en de hulpe, die God hem zal verleend hebben.

uit 'Het Toekomstig Leven', October 1899

INSPIRATIE

Verdi, de groote Italiaanse componist, bezig met zijn meesterstuk: "Il Travatore", hield kort vóór de passage van het "Miserere" op, daar hij moeilijkheid vond om noten te combineeren, die voldoende droefheid en pathos uitdrukten van den gevangen Maurico. Zittend voor zijn piano in de diepe stilte van de winternachten, dwaalde zijne fantaziën terug naar de stormachtige dagen zijner jeugd, beproevend aan het verledene een klacht, een zucht te ontleenen, welke zijn bekommerde borst ontsnapte, toen hij verguisd door de wereld, zich genoodzaakt zag de vlam van het ontwakend genie te matigen --alles te vergeefs! Op een dag werd hij onverwacht geroepen aan het sterfbed van een vriend, een van de weinigen die hem getrouw bleef in voor- en tegenspoed. Verdi voelde bij het gezicht van zijn stervenden vriend zijn keel als dicht schroeven. Hij wenschte te weenen, maar zijn droefheid was zoo groot en diep, dat geen traan tot verlichting van zijn smart wilde vloeien. Deze gespannen toestand kon niet blijven. Hij moest uiting geven aan zijn leed. In de aangrenzende kamer stond een piano. Verdi ondervond een plotselingen drang, die genieën zoo vaak gewaar worden, zette zich voor het instrument en daar improviseerde hij het verheven Miserere van de "Traviatore". De musicus had geweend! De aanwezigen, die niet knielden in tegenwoordigheid van den Engel des Doods, wierpen zich nu diep ontroerd neder aan de voeten van den genius der muziek, bij het hooren van deze gevoelvolle tonen, welke de laatste snikken van een stervende geleken.

uit 'Het Toekomstig Leven', October 1899

ONBEKEND MAAKT ONBEMIND

Onbekend maakt onbemind. Dat mag zeker ook wel van het Spiritualisme gezegd worden. Bij velen is de afkeer van dat "duivelswerk" nog groot, zooals men veelal geneigd is het Spiritualisme te noemen. Anderen zijn huiverig zich met het onderzoek in te laten, minder uit godsdienstige overwegingen dan wel uit vrees voor - ja, eigenlijk weten ze zelf niet, waarvoor ze vreezen. Zeker is, dat het aantal Spiritualisten (ik spreek van ons land) nog bedroevend klein is en niet minder zeker, dat zij zelve daaraan veel schuld hebben. Wanneer ieder toch in eigen omgeving de noodige propaganda voor het onderzoek maakte, zouden allicht velen tot de ontdekking komen, dat het meer dan tijd is hun kerkelijke dogma's over boord te werpen en zich op betere wijze voor het leven, dat hen hiernamaals wacht, voor te bereiden. Nu vreest men nog maar al te vaak zich als Spiritualist bekend te maken, alsof men een slechte zaak diende! - Veel kwaad bestendigt men daarmede, omdat men anderen onkundig doet blijven van iets, dat, ware het hun bekend, hun ziel zou doen juichen.

uit 'Het Toekomstig Leven', Maart 1900

HET LEVEN VAN JEZUS

Het volgende zijn enkele fragmenten uit een bespreking van een zeer merkwaardig boekje, geschreven door een medium 'dat onbekend wenst te blijven' die boodschappen van Jezus heeft doorgekregen. Een mediameik evangelie dus. Ieder denke er het zijne van, in de eerste plaats de recensent!

Jezus begint met te vertellen - altijd door Mevrouw X , die onbekend wenst te blijven, dat hij is geboren uit een wettig huwelijk van Jozef en Maria. Zijn moeder beschrijft hij als een echt huissloofje, want Jozef was een weduwnaar met 5 zoons en de onder- nemende Maria kreeg er nog 5 bij, plus twee dochters. Wie zal er een oogenblik aan twijfelen dat zij met haar dozijn, en nog wel zonder "nietig slijk" de handen vol had?

Door zijn betrekkingen werd Jezus beschouwd als een achterlijk soezerig jongetje, zóó dat zijn moeder hem eens vroeg, waarom hij altijd zoo afgetrokken was?

"Moeder, bemoei U met uwe eigen zaken en niet met de mijne, uw zoon behoort aan zijn hemelschen Vader", was't antwoord. Onwillekeurig komt de gedachte: "waren de

kindertjes toen ook al brutaal?" Jozef wordt voorgesteld als streng, driftig en een despoot.

Jezus beste leermeester was Jozef van Arimathea, een vriend van zijn vader, aan wien Jezus veel te danken had. Van zijn 15de tot zijn 29ste jaar bracht hij door te Jeruzalem als leeraar en profeet. Langzamerhand kreeg hij veel aanhangers, waaronder vooral vrouwen en kinderen. Van elk van zijn 12 discipels geeft hij een afzonderlijke beschrijving, die ik niet zal herhalen; er moet iets over blijven voor hen, die lust mochten krijgen om 't boek te lezen.

Judas komt hier in een ander licht dan wij hem kennen. De drijfveer tot zijn verraad was alleen jaloezie; geldzucht had hij in't geheel niet en ook nooit heeft hij zich met de financiën bemoeid, maar hij was gloeiend jaloersch van Johannes; overigens een goeie vent.

Dan volgt het een en ander over Jezus' leer. Dat de recensent van het boekje de zaak minder dan serieus neemt blijkt uit het volgende:

Johannes de dooper verschijnt ook ten toonele. Jezus zegt heel huiselijk, : "nu eindig ik dit 'hoofdstuk', in het volgende zal Johannes u wat vertellen." Dit bestaat uit een beschrijving van den persoon, dien hij teekent als lang, bleek, met zwarte oogen, kastanje-bruin haar, een rossigen baard, groot voorhoofd, en een *rechten* neus ---een witte raaf, bij 't ras waartoe Jezus behoorde.

Wonderen, lezen wij, heeft Jezus nooit gedaan, die zijn ontstaan gedeeltelijk door de fantasie van de geschiedschrijvers, door overdrijving van zijn volgelingen en vooral ook komen die voor rekening van zijn geliefde Johannes, die om den roem van Zijn meester te verhoogen, zonder eenige scrupule aan 't borduren ging, om het zoo maar eens te noemen. De opwekking van Jaïrus dochttertje wordt op deze wijze verklaard. Het kind was dood, Jezus kwam om de ouders te troosten; terwijl hij met hun bij het lijk stond schenen de stralen der ondergaande zon - het toeval heeft het zoo gewild -- juist op het gezichtje en gaven het een roode tint. Door het enthousiasme en de opgewekte verbeelding ontstaan door Jezus welsprekende woorden, zagen de omringenden dat het kind hare oogen opende en glimlachte. Het wonder werd geconstateerd en de profeet in triomf rondgedragen.

En, besluit Jezus in zijn dicté aan de dame, die achter de schermen blijft, ik meende aan Gods wil te gehoorzamen door het niet tegen te spreken terwille van mijn toekomstig succes!! Ik weet het niet, maar zou ook Mevr. X onbewust een steekje hebben geborduurd?

(...) Lazarus, eigenlijk Simon, was de man van Martha. (...) Voor Jezus zorgde zij uitstekend. Simon was niet dood, toen Jezus bij hem kwam, maar had eene ziekte. Duidelijk geeft Jezus te kennen dat hij in enkele uren door de kracht van het Magnetisme het gevaar overwon. Uit dankbaarheid voor het herstel en ter eere van Jezus gaf Martha een diner van 39 couverts, waarbij de gasten sehr gemütlich zusammen waren. Jezus vertelt hier zoo genoeglijk hoe Martha en Maria zijn hoofd en zijn handen met een geurig watertje besprenkelden. Hij vond dat bijzonder aangenaam. Dan moeten het wel bosvioltjes zijn geweest!

uit 'Het Toekomstig Leven', October 1899

EEN SEANCE IN TIBET

De Russische reiziger Tokarky, die Tibet bezocht heeft, verhaalt o.a. van den aard en wijze, waarop de priesters van de bewoners van Tibet (Lama's) de tafels laten spreken.

In het midden van een vertrek wordt ene ronde tafel geplaatst, terwijl men een pijl aan de zoldering zóódanig hangt, dat de pijl bijna de tafel aanraakt. De in een cirkel om de tafel staande Lama's leggen hunne handen op de, van te voren met asch bestrooide tafel. Na korten tijd begint de tafel te draaien; de pijl wordt aan het zwaaien gebracht en schrijft in de asch het antwoord op de gedane vragen.

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1899

DE MANGOTRICK

Wanneer men, de reis van of naar Oost-Indië makend, te Colombo aan wal stapt, om eens eenige uren lang den vasten grond onder de voeten te voelen, behoort meestal tot de genoegens van het uitstapje, dat men een Indischen toovenaar gaat zien. Voor eenige ropijen vertoont de yoghi zijn kunsten. Slechts door een lendedoek gedekt, zit hij op zijn hurken op de marmeren gang van het hotel. Een jongen brengt hem eenige mangoboonen. Hij kiest er een uit en laat die aan de omstanders zien. Zij vertoont niets bizonders: het is een mango als elke andere. Van de straat wordt een hoopje zand bijeen geveegd en voor den yoghi neergelegd. Deze plaatst er de pit halverwege in en laat zich door den jongen een cocosschaal, gevuld met water brengen. Onder het prevelen van eenige woorden, sprenkelt hij water op het zand, dat het vochtig wordt, en duwt er de mango dieper en dieper in, tot zij er tenslotte geheel door is bedolven. Dan spreidt hij er een zijden zakdoekje over heen, houdt, steeds onverstanebare formulieren mompelend, nu en dan de hand over het doekje uitgespreid, en besprenkelt den omtrek rijkelijk met water. Er schijnt niet veel te gebeuren, maar toch, als men, afgeleid door de brilslangen, die zich op de maat van het zacht gefluit van den yoghi heen en weer wiegen, een poos niet heeft toegezien, en dan weer naar het doekje kijkt, is het, alsof het zich heeft verheven. De yoghi tilt het even omhoog, en een twijgje van \pm 8cm lengte is zichtbaar! Zorgvuldig wordt het weer dichtgedekt, meer en meer verheft zich het doekje en na anderhalf uur is er uit de mangoboon een klein boompje gegroeid van \pm 3dM lengte. En ofschoon de marmeren vloer in't rond geheel vochtig is van het daarop gesprenkelde water, is toch de cocosschaal nog altijd boordevol. (...) Slechts in een enkeling komt de gedachte op, dat die sjofele kleurling met zijn tot op het gebeente vermagerd lichaam wel eens zou kunnen beschikken over krachten, die in ons, blanken, latent geworden zijn door verwaarloozing en stelselmatige onderdrukking.

Wie echter kennisgenomen heeft van den invloed van het dierlijk magnetisme op den groei van bloemen en vruchten, ziet in den mangotrick slechts een uitbreiding daarvan. Bekend is het hoe spoedig bloemen verwelken op een ziekenkamer, ook al staan er de ramen dag en nacht wijd open. Zaaiplanten kunnen door magnetiseeren tot ontwikkeling en bloei gebracht worden in een kelder, waarin zij anders zouden verwijnen. Meermalen is door magnetiseurs ervaren, dat vruchten tot grooten wasdom geraken, wanneer zij er regelmatig iederen dag eenige passen over maken in de richting waarin de sappen vloeien. Worden de passen in tegengestelden zin gemaakt, dan verschrompelen de vruchten.

Blijkbaar vermag dus het dierlijk magnetisme een versnelden groei te veroorzaken. Het levensproces wordt erdoor verhaast. Welnu, is hiermee niet de sleutel gevonden tot den mangotrick?

de F. (H.N. de Fremery)

uit 'Het Toekomstig Leven', December 1907

TOEVAL

Een van de bekendste voorbeelden van 'toeval', of synchroniciteit, of hoe je't wilt noemen, is dat van de plumpudding. Men vindt dat verhaal in talloze boeken, o.a van C.G.Jung en op internet, niet altijd even nauwkeurig, terug als hét schoolvoorbeeld van een wonderlijke toevalligheid. Maar oorspronkelijk kwam het verhaal uit een boek van de franse sterrenkundige Camille Flammarion, en zo werd het overgenomen door HTL.

Hierbij dus de originele, en daarom enig juiste versie:

Emile Deschamps, een beroemd dichter, wiens naam tegenwoordig niet zoo veel meer gehoord wordt, vertelt, dat toen hij in zijn kinderjaren nog te Orleans vertoefde, hij zich eens bij toeval met een meneer de Fontgibu, een kortelings uit Engeland teruggekeerd uitgewekene, aan tafel bevond, die hem een plum-pudding liet proeven, een gerecht, tot op dat tijdstip in Frankrijk bijna onbekend.

De herinnering aan dien maaltijd was langzamerhand uit zijn geheugen uitgewischt, toen hij, tien jaar later, voorbij een restauratie op den Boulevard Poissonnière komend, daarbinnen een plum-pudding bemerkte, die er verrukkelijk uitzag.

Hij treedt binnen, vraagt er een stuk van en verneemt dat het gebak voor rekening is van een klant.

"Mijnheer de Fontgibu, riep de dame van achter de toonbank, toen zij zijne teleurstelling zag, zoudt gij zo goed willen zijn uw plum-pudding met meneer te deelen?"

Hij had eenige moeite den Heer de Fontgibu te herkennen in dien man, reeds op leeftijd en met gepoederd haar, de uniform van kolonet dragende en die dineerde aan een tafeltje in zijne nabijheid.

De officier schiep er genoeg in, hem een deel van zijn pudding aan te bieden. Vele jaren verliepen, waarin hij noch plum-pudding, noch de Heer de Fontgibu zag.

Eens werd Deschamps op een diner gevraagd, waar men een echt Engelschen plum-pudding eten zou.

Hij nam de uitnodiging aan, maar hij voorspelde de gastvrouw lachende, dat de Heer de Fontgibu van de partij zou zijn, tot groot vermaak van het gehele gezelschap, toen hij de aanleiding daartoe mededeelde. Op den bepaalden dag, gaat hij er heen. Tien genoodigden nemen de 10 plaatsen in, die voor hen bestemd waren, rondom de tafel,

waarop een prachtige plum-pudding prijkte. Men begon met hem te plagen met een zekeren Mijnheer de Fontgibu, toen de deur openging en een bediende Mijnheer de Fontgibu aanmeldde.

Een grijsaard, door een bediende ondersteund, trad moeielijk voortstropelende binnen.

Hij gaat langzaam om de tafel heen, waar hij niemand schijnt te zoeken; zijn voorkomen is dat van iemand, die niet weet, waar hij zich bevindt. Was het een visioen? Was het een grap?

Het was carnavals-tijd. Deschamps geloofde eerst aan eene vermomming. Maar toen de grijsaard hem genaderd was, moest hij erkennen dat het de Heer de Fontgibu in persoon was. "Mijne haren rezen ten berge", schreef hij.

Alles werd opgehelderd: Mijnheer de Fontgibu, insgelijks uitgenoodigd om te komen dineeren bij iemand, die hetzelfde huis bewoonde, had zich een deur vergist.

In deze geschiedenis is waarlijk een serie van gelijktijdigheden, die ons in verlegenheid brengt en men begrijpt den kreet van den schrijver, bij de herinnering aan dit afschrikwekkende feit: "Driemaal in mijn leven plum-pudding en driemaal Mijnheer de Fontgibu! Waarom? Een vierde keer....en ik ben tot alles of tot niets in staat."

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1900

LEVEND BEGRAVEN

De nieuwsbladen hebben onlangs weder een van die geruchtmakende, schandelijke proefnemmingen bekend gemaakt, waardoor de hypnotische praktijk wel genoemd mag worden: psychische sectie en waartegen het publiek niet schijnt te durven opkomen.

Mej. Maud Matthews van Lexington, Kentucky, is Donderdag 12 Juli, in de tegenwoordigheid van bijna 1000 personen verzezen uit het graf, waarin zij op den Maandag daaraan voorafgaande was neergelaten. De kist werd geopend en zij stapte er uit en begroette de half bevroesde, half twijfelende bezoekers met een vroolijk "Hello!" Deze zaak had opschudding verwekt. De bijzonderheden zijn gepubliceerd en bijna ongelooflijk.

Op 9 Juli werd het jonge meisje onder hypnotischen invloed gebracht. Een gewone lijkstaf werd gebracht en zij erin gelegd. Het lichaam van het meisje werd daarna gevoerd naar het Woodland-park en in een vooraf gegraven graf van 5 voet diepte neergelaten en met aarde en steenen bedekt. Om de zaak zoo realistisch mogelijk te maken, werd de kuil geheel gedicht. Daarna vertrok de begrafenistoet.

Op den 12 Juli werd geadverteerd, dat het graf op dien dag geopend zou worden en toen de doodgravers daar kwamen, was een onafzienbare menschenmassa aanwezig, om getuige van deze opstanding te zijn. De gravers arbeidden vlijtig. Spade na spade werd de aarde opgeworpen. De menigte stond met ingehouden adem en koortsige blikken dit schouwspel aan te staren. De kist werd zorgvuldig opgeheven en naast de groeve geplaatst. Het deksel ontschroefd. Mej. Matthews lag nog in dezelfde houding, waarin zij in de kist neergelegd en begraven was. Ze scheen rustig te slapen. De geneesheer, die haar vóór de begrafenis gehypnotiseerd had, stapte voorwaarts en fluisterde eenige woorden in haar oor. Onmiddellijk ontwaakte zij, stapte met groote gemakkelijheid uit de kist en groette met een gewoon: "Hello!"

uit 'Het Toekomstig Leven', November 1900

VOORGEREKEND

Conclusie van artikel van dezelfde sterrenkundige en spiritist Camille Flammarion als boven, over de theorie van het toevallig samentreffen van visioenen van stervenden en het sterven zelf. Alleen voor wiskundeknobbels.

We hebben gezien, dat de waarschijnlijke sterfte, gedurende den bepaalden tijd van 24 uren, $\frac{22}{1000} \times \frac{1}{365}$ bedraagt, voor een meerderjarige op onbepaalden leeftijd.; maar van een mensch van 48 jaar, is ze $\frac{13.5}{1000}$, officieel getal, verstrekt door de sterftetabellen. Wij hebben dus, voor de dagelijkse, waarschijnlijke sterfte $\frac{13.5}{1000} \times \frac{1}{365} = \frac{1}{27037}$. Gedurende een tijdsverloop van 12 minuten, dat 120 maal in 24 uur is begrepen, zal zij 120 maal zoo klein zijn, dwz $\frac{13.5}{1000} \times \frac{1}{365} \times \frac{1}{120}$ of inplaats van de vergelijking $x = \frac{1}{248} \times \frac{22}{1000} \times \frac{1}{365} = \frac{1}{4.114.545}$ krijgen we een vergelijking: $x = \frac{1}{248} \times \frac{13.5}{1000} \times \frac{1}{365} = \frac{1}{804.622.222}$.

Snapt u het nog? Echt niet?? ;-)

uit 'Het Toekomstig Leven', December 1899

SCHRIJFKRAMP

Het volgende stukje zou je kunnen lezen als een tijdgebonden rareiteit: 'de voorloper van RSI'.

In een tijd waarin men alles met de hand schreef, en véél schreef! moet schrijfkrimp een massaal voorkomend euvel geweest zijn. Waar men nu aangepaste muizen en keyboards benut, had men in die tijd aangepaste pennen en home-made oplossingen voor het faciliteren van iets wat wij nu bijna niet meer kennen: het manu-script - ofwel het handschrift. Na lezing bevange ons grote dankbaarheid voor de uitvinding van de COMPUTER!

De heer Bernardot, boekhouder, oud 38 jaar, was lijdend aan schrijfkrimp. (...) 't Is nu 5 of 6 jaar geleden, dat hij, wanneer hij lang schreef, een verstijving in de rechterhand kreeg. Van lieverlede verergerde dit zoo, dat de man, na verloop van 2 à 3 uur, zich genoodzaakt zag, de pen neer te leggen. Op't laatst kon hij hoe langer hoe minder schriftelijke werkzaamheid per dag verrichten, en in't begin van 1896, toen er druk werk was, kon hij ternauwernood een kwartier schrijven.

Dan volgt een beschrijving van hoe deze man geholpen werd door 'het dragen van een magnetischen borstlap', en het gebruik van 'een magnetischen pennenhouder' en de schrijver vervolgt:

Zonder hinder van schrijfkrimp te hebben, kon hij nu twee uur achtereen schrijven, en na verloop van drie maanden ondervond hij niet den minsten last van schrijfkrimp, niettegenstaande hij nu 8 en dikwijls 10 uur per dag

moest werken. De genezing was alzoo volkomen.

Tot zover dit verhaal. Dan:

Vergelijkt men nu wat de Deutsche Hoogleraar C. Bock in zijn "Volksgezondheidsleer" opgeeft ter genezing, dan staat men verbaasd over 't groote verschil in meening. Genoemde professor prijst drie middelen, ter wegneming van schrijfkrimp, aan:

- Inplaats van de pen tusschen duim en wijsvinger te nemen, houde men die tusschen den derden en vierden vinger, dus op de wijze als bij 't onderwijs in steilschrift.
- Met behulp van een ring van staal of caoutchouk (*rubber*) make men de pen aan't voorste lid van een of meer vingers vast.
- De pen bevestige men in een lichten bol, die met de geheele hand omvat wordt."

Prof. Bock zegt: "de een zal dit, den ander dat middel helpen, maar van électriciteit en andere middelen zag ik nooit eenig nut."

De schrijver gaat dan verder:

Ik ken een heer, die ter genezing een lichten pennenhouder ter dikte van een flinken wandelstok gebruikt. Ik zelf heb, niettegenstaande ik dikwijls meer dan 10 uur per dag schrijf, nooit last van schrijfkrimp gehad. Van mijn jeugd af, heb ik mij steeds bediend van zeer slappe pennen. Veel dames, en vooral kinderen, houden - wat zeer te betreuren is - veel van stijve pennen. Den pennenhouder houd ik, al schrijvende, zoo los mogelijk tusschen den duim en den voorsten vinger; ja, hij is als't ware op het punt uit mijne vingers te glijden. Nu zal men wel opgemerkt hebben dat de meeste menschen de twee voorste vingers, bij 't schrijven, niet gestrekt, maar min of meer gebogen houden. Naar mijn inzien moeten die vingers niet krom staan. Mij dunkt, dat schrijfkrimp hiervan het gevolg is. 't Is mijn vaste overtuiging, dat de wijsvinger en de daarnaast liggende vinger bij 't schrijven altijd in lijnrechte houding moeten zijn.

Mocht mijn zienswijze door de lezeressen en lezers van dit blad niet gedeeld worden, dan zal 't mij zeer aangenaam zijn, een terechtwijzing hieromtrent te ontvangen. Mijn schrijven strekt alleen om kinderen, die in dezen onzen tijd zooveel schriftelijk werk in school en in huis hebben, 't schrijven niet tot een kwelling, maar tot een genot te doen zijn.

W.

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1900

LIEFDE

Eenige jonge meisjes waren bezig van de vurige liefde te getuigen, die ze voor haar moeder voelden. De kracht der getuigenissen nam telkens toe; de een wilde de ander nog overtreffen. Eindelijk zei er een: "ik hou van mijn moeder zóó veel, dat ik voor haar zou willen sterven."

Een oogenblik van stilte! Het toppunt van offervaardigheid scheen bereikt.

Een gezonde wending aan den overspannen toestand gaf de kalme opmerking van een dame die in de nabijheid zat. "t Komt me wel wat vreemd voor dat een meisje, die haar moeder lief genoeg heeft om voor haar te willen sterven, haar niet lief genoeg heeft om voor haar "de vaten te wasschen."

Het kleine geestdriftige meisje kreeg een erg roode kleur, keek naar haar handjes en borg die gauw weg onder haar boezelaar.

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1901

DE VLEK OP HET PORTRET

Een kameraad van mij, een oud speelgenoot en schoolmakker, verbond zich aan de keizerlijke lichte Infanterie toen die werd opgericht. Vóór hij het land verliet, vroeg ik hem om zijn portret als aandenken.

"Ik heb er geen" zeide hij, "maar ik zal er wat laten maken en dan krijg jij er één". Hij gaf mij later een portret van hem in mufti kleeding (het gewaad van een Turksch priester) en ik bemerkte dat er eene fout in de afdruk was, nl. een witte vlek boven de rechter wenkbrauw. "Als ik mijn uniform heb, zal ik een ander portret laten maken en ik zal je er daarvan een zenden" zeide mijn vriend en wij namen afscheid. Hij hield woord en daar was dezelfde vlek op dezelfde plaats op de tweede photographie!

Mijn arme kameraad sneuvelde bij Colenbo, en, eerst eene week geleden, hoorde ik van een invaliden Ierschen soldaat, die zijn lijk had zien liggen, dat hij een schot gekregen had door zijn hoofd; de kogel had hem getroffen juist boven de rechter wenkbrauw!

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1900

TELEPATHIE

In het volgende is de Amerikaanse Ds. Sheldon aan het woord, en zijn verhaal is overgenomen in HTL

De wetenschap der telepathie is door de telegraaf en telefoon zonder draad bevestigd geworden. Gedurende de laatste 10 jaren heb ik mij voortdurend van telepathie bediend. Het is mij nu zoo natuurlijk geworden als het spreken met mijn mond. Mijn dochter en ik zijn in zoo nauwe telepathische verbinding met elkander, dat wij nu zelden door schrift van gedachten wisselen, ofschoon wij door duizenden mijlen gescheiden zijn. Ik heel de zieken, beantwoord brieven, en breng verschillende gewone zaken tot haar over door middel van telepathie. (.....)

Door de langdurige uitoefening wordt deze gemeenschap zoo volmaakt als het woord van den mond. Als ik afwezig ben, denkt zij zelden eraan om mij een brief te schrijven, maar beantwoordt de mededeeling, zoo als ik ze haar toezond, telepatisch, en in duizenden gevallen heeft zij nog nooit een enkele vergissing gemaakt. In gewone zaken zijn de andere familieleden gewoon mij door haar om voorlichting te hooren vragen, of ik mijlen ver weg ben of in de naaste kamer....Iederen dag spreken Edna en ik met elkander en zoo zijn wij nooit gescheiden.

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1900

EEN SOMNAMBULISTISCH CONSULT

Op het einde van Febr. l.l. werd te Utrecht tusschen ons bevriende geestverwanten een huwelijk gesloten. Onder de familieleden, bij dit feest tegenwoordig, was ook een oudere zuster van den bruidegom., gehuwd met het hoofd eener school te B., uit Friesland overgekomen. Het gesprek over haar ziek jongetje gaf de bruid aanleiding haar voor te stellen bij een bevriende somnambule consult voor den aanstaanden kleinen neef te nemen; de moeder moest daartoe gedurende een paar dagen een nieuw flanellen lapje op de borst van den kleine leggen, dit omwickelen met een nieuw lapje zijde tot isoleering en dit in gesloten enveloppe toezenden. Zij vertrok en eenige dagen verlieden, zonder dat er eenig bericht kwam. Onze vrienden dachten reeds, dat de familie in Friesland, die het somnambulisme noch het spiritualisme genegen is, niet op het voorstel was ingegaan.

Woensdag 7 Maart werd het lapje flanel uit B. in Friesland verzonden, op 8 Maart te Utrecht ontvangen en door de jonggehuwden bij de somnambule bezorgd. Vrijdag morgen 9 Maart werd als gewoonlijk met het geven van consult tegen 9 uur begonnen. Kwart voor 10 nam de magnetiseur het lapje uit de enveloppe en besloot onmiddellijk consult te nemen.

Een paar dagen daarna ontvangt de bovenbedoelde familie weder een brief uit B., waarin het volgende te denken geeft:

"Het was Vrijdag morgen, zoo tegen 10 uur, toen Jantje mij riep en zacht tegn mij zei: "moe, wie roept me daar?" Ik dacht dadelijk: als ik bijgeloovig was, zou ik zeker denken dat er consult over hem genomen wordt. Ik vertelde het ook om 12 uur aan mijn man. Jelui moet toch eens onderzoeken of het tegen dien tijd was, doch je moet er maar geen waarde aan hechten, dat doen wij ook niet. "

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1900

DE GENEZING VAN EEN KRANKZINNIGE

Geneeskunde, en zeker psychiatrie, stond op een laag peil in het Nederland van 1900. Men had geen idee wat 'krankzinnigen' kon schelen, en dwangbuizen en baden waren in de regel de enige 'therapiën' die dokters en ziekenoppassers toepasten om de overvolle gestichten beheersbaar te houden. Epileptici, mensen met een psychiatrische stoornis, verstandelijk gehandicapten, autisten en spastici vielen onder hetzelfde regime. Dat zou nog een aantal decennia zo blijven. Het spreekt vanzelf dat niemand naar zo'n instituut verlangde, want wie er eenmaal inzat kwam er zelden meer uit.

Het verhaal hieronder is het lange verslag van een genezing door magnetisme. Enkele fragmenten, gekozen om de verteltrant:

Mejuffrouw van B...., geboren te Delft, oud 22 jaren, was reeds van haar vroege jeugd door verschillende oorzaken, zeer lijdende geweest. Gedurende de vijf laatste maanden was zij vervallen in een volslagen krankzinnigheid, die gedurende de laatste dagen in zoo ernstige graad toenam, dat er reeds besloten was, haar in een krankzinnigen-gesticht te doen plaatsen. Alvorens zulks geschiedde werd mij den 13den December 1850 gevraagd eerst nog eens een proef met het magnetisme te nemen. Hoeveel bezwaar daarin ook ziende, gaf ik op sterken aandrang op die uitnodiging gehoor. Op denzelfden dag reeds werd door mij eene proef genomen, met dat gevolg, dat zij zeer spoedig in dien verhoogden magnetischen toestand geraakte, die de magnetische slaap wordt genoemd.

Toen ik op den tweeden dag op hetzelfde uur de proef herhaalde, sprak zij reeds in dien toestand, die mij bleek een aanmerkelijken graad van helderziendheid te hebben verkregen.

Dan volgt een uitvoerig verslag van wat de patient meedeelt. Een 'medisch' fragmentje:

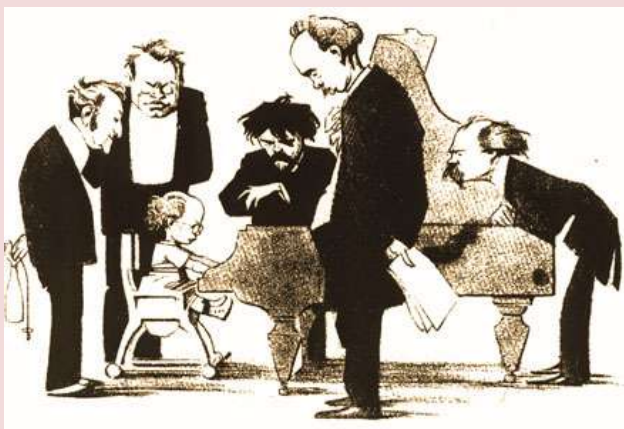
"Zoo gij mij wilt magnetiseeren, kan ik u zeggen en verzekeren, dat ik den 10den Mei aanstaande, den laatsten aanval van krankzinnigheid hebben zal. (...) De reden waarom op den 10den Mei de waanzinnigheid ophouden zal, moet daarin gezocht worden, dat de stoornis van de zenuw-vloeistof der lijdende zenuwen van het hart naar de hersenen op dien dag geheel hersteld zal zijn."

Dan wordt de jeugd te berde gebracht, en de mishandeling bij een tante en oom in huis. Ze vervolgt:

"Een en ander werd nog verergerd door vele schrikken, veroorzaakt door onaangename huiselijke tooneelen. Het ergste van alle zijn geweest twee zeer belangrijke schrikken, waardoor toen reeds de zenuwen van het hart en die der hersenen zeer geleden hebben. Dit was de eerste grond tot een gemakkelijke ontwikkeling van hersenlijden en krankzinnigheid. De eerste schrik werd in Februari 1839 veroorzaakt door een knecht van mijn oom, die bij ongeluk in de duisternis des morgens vroeg in het water viel en verdronk. De tweede schrik kwam 1 December 1840, door iemand, die zich zeer aan misbruik van sterken drank overgaf, waardoor, vooral gedurende de dronkenschap, hoogst onaangename tooneelen voorvielen. Dit een en ander werkte zeer nadeelig op mijne gezondheid."

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1900

MUZIKAAL WONDERKIND

Uit een verhaal over muzikale wonderkinderen en daaraan gekoppeld de veronderstelling dat hun talent een overblijfsel is uit een vorig leven, hier een komisch fragment over een Spaans jongetje, Pepito Arriola, dat al vanaf zijn tweede jaar alles speelde wat hij hoorde. Op drie-jarige leeftijd gaf hij in het openbaar pianoconcerten.

(...) Evenals Mozart verschijnt de kleine Pepito aan het hof, en wordt hij overladen met liefkozingen en geschenken van de grooten der aarde. Naar aanleiding van een concert, waarop de kleine virtuoos de inwoners van Madrid verrukt had, wenschte de koningin van Spanje hem te zien en liet zij hem uitnoodigen voor een feest aan het hof. De kleine Pepito kreeg volop koek, suikergoed en confituren.

Vervolgens plaatste men hem aan de piano en speelde hij eenige stukken, op eene wijze, die deed vergeten dat het een kind was. Maar een klein ongelukje herinnerde de omstanders aan den leeftijd van den concertgever. Van de tabouret komende, verloor hij zijn broekje. De familie werd verlegen, maar de koningin kwam glimlachend hem te hulp en bracht met moederlijke teederheid zelve zijn kleding in orde. De geschiedenis vermeldt niet, dat Mozart ooit iets dergelijks is overkomen.

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1900

OCCULTE VERSCHIJNSELEN TE THANN

Een lang verslag van poltergeist verschijnselen. Hier een fragment, waarbij men zich de beschreven situatie voor moet stellen om er van te kunnen genieten.....

Een onbeschrijflijke agitatie heerscht sedert eenige tijd in het stadje Than aan den voet der Vogezes in den Elzas gelegen. In een der buitenwijken, waar meerendeels arbeidersgezinnen wonen, worden in zeker huis de bewoners, een echtpaar en 2 kinderen, voortdurend verschrikt door ongewone en vreemde geluiden: onbekende stemmen en geschrei worden gehoord, onzichtbare armen bewegen de meubels op schrikaanjagende manier.

De bevoegde macht trad op. Het huis werd door de politie bezet, de rechterlijke macht, de geestelijkheid, de burgemeester en verscheidene hooggeplaatste ambtenaren begaven zich naar de bedoelde woning en in hunnen tegenwoordigheid hadden de vreemde verschijnselen tusschen 9 en 11 uur 's avonds geregeld plaats, terwijl de bewoners verwijderd waren. Hierop werd de volgende proef verricht, waarvan proces verbaal is opgemaakt. Aan den geestenklopper werden vragen gesteld in de Duitsche, Fransche, Engelsche en Italiaanse talen, die in deze verschillende talen zonder de geringste onjuistheid werden beantwoord.

Nu werd besloten de mannen der wetenschap uit te nodigen deze feiten te onderzoeken en te constateeren.

Bedrog schijnt niet mogelijk, daar het huis door arme menschen bewoond is, die alleen het dialect van den Elzas spreken.

uit 'Het Toekomstig Leven', Augustus 1900

DE ZEGEN VAN DEN PAUS

Dit is een hoogstmerkwaardig verhaal, oorspronkelijk uit het Engelse blad 'Light', over de zegeningen van twee pausen, die, afgaande op het artikel, eerder het boze oog dan een heilig hart aanwendden. Al lezend kunnen we slechts betreuren dat Hitler en andere dictators nooit de zegen van de Paus hebben ontvangen. De redactie van Het Toekomstig Leven tekent protest aan tegen het tendentieuze stuk, hoewel ze de historische gebeurtenissen niet ontkent. Het is een prachtig verhaal, en daarom toch maar een paar fragmenten:

Vrome Roomsch-Catholieken reizen naar Italië om den zegen van den Paus te verwerven. Toch zijn er menschen die beweren, dat

deze 'zegen' altijd ongeluk aanbrengt, terwijl anderen daarentegen van oordeel zijn, dat die meening eene grote zonde is. Eene korte herinnering van feiten kan misschien strekken, om het punt in geschil op te helderen.

In 1860 gaf de Paus zijn 'bijzondere zegen' aan Frans II, koning van Napels. Drie maanden later was de eenvoudige verschijning van Garibaldi in die hoofdstad voldoende om den koning te verjagen en te doen onttrenen.

Generaal Boulanger verwierf zich in 1870 de 'bijzondere zegen' van den Paus, maar was binnen drie maanden daarna genoodzaakt Frankrijk te ontvluchten en eindigde zijn leven door zelfmoord.

Keizer Maximiliaan, broer van Franz Jozef van Oostenrijk, verkreeg voor zich zelve en zijne vrouw den Pauselijken 'zegen' in 1864.

Drie jaren later werd zijn tocht naar Mexico, gevolgd door zijne gevangenschap en veroordeling tot den dood door een krijgsraad en zijne executie, terwijl zijne gemalin, de ongelukkige keizerin Charlotte, haar verstand geheel verloor.

In 1870 zond de Paus zijn 'zegen' aan de zusters van Barmhartigheid, die naar Zuid Amerika op reis gingen.

Veertien dagen later zonk het schip, waarop zij zich bevonden, en niet ééne zuster werd gered.

Het schip 'The Floating Palace' beliep een storm en zonk midden in de Atlantische oceaan, drie dagen nadat de Paus zijn 'zegen' er over had uitgesproken.

In 1897 brak de groote brand uit van de Bazar de la Charité te Parijs, terwijl in de straten de tijding weergalmde dat de Pauselijke 'zegen' er aan geschonken was.

Keizerin Elisabeth van Oostenrijk werd doodgestoken door Lucchini, kort nadat zij van Leo XIII zijn 'zegen' had ontvangen.

Dit zijn goed bewezen feiten uit het leven der beide laatste Pausen: Pius IX en Leo XIII.

Hoevele dergelijke zouden er nog te vinden zijn in de geschiedenis der vroegere Pausen als men er naar zocht!

uit 'Het Toekomstig Leven', Augustus 1900

BEETHOVEN

*In het spiritistische blad 'Harbinger of Light' een verhaal van Beethoven, die op een séance van zich liet horen.
Een fragment:*

"Toen het voor het eerst over mij kwam, terwijl ik nog betrekkelijk een jongeling was, dat ik een doof musicus zou zijn, trof mij dit zoo geweldig, dat ik bijna tot zelfmoord werd gedreven. Kunt ge u wel verbeelden welk een beproeving dit voor mij was? Ik droeg het zeer ongeduldig. Toen ik ouder werd, werd ik stokdoof, doch ik vond, dat in plaats dat mijne krachten om te componeeren mij verlieten, de grootste en schoonste werken die nu mijn naam dragen, uit mijn pen vloeiden en ik zal de reden daarvan zeggen. Ik was een medium. Mijne geestelijke geleiders beroofden mij van mijn gehoor met een bepaald doel. Het was de wil des Vaders, dat het zoo zijn zou. Toen mijn physisch gehoor mij verliet, werd ik helderhoorend en werkelijk hoorde ik de heerlijke muziek, die ik aan de wereld gaf, vóór een noot ervan op papier was gezet. Dit was een troost voor mijn gebrek. Ofschoon ik mijne werken niet kon hooren, wanneer zij door aardse instrumenten werden uitgevoerd, toch had ik ze alle vooraf beluisterd. Van toen af ging ik eenzamer dan ooit door het leven en het was een van de bekommernissen mijns levens voor huiselijk verkeer met de weinige personen, die ik werkelijk hoogachtte, geheel afgesloten te zijn. Door dit gemis nam mijn zin tot eenzelligheid toe. Zelfs mijne naaste en liefste vrienden kenden Beethoven niet; want ik was alleen, uitgezonderd dat ik vergezeld was door Gods boodschappers.

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1900

HET BARRE CHRISTENDOM

Hier een stukje dat is overgenomen uit 'Light', waarin met een voorbeeld het hoopvolle van het Spiritualisme tegenover het meedogenloze (en arrogante!) van de christelijke zending wordt gezet, die leerde dat iedereen die geen Christen was de eeuwigheid in de hel moest doorbrengen. Daar was het dus niet alleen warm, maar ook vol.

Wat droeve mededeeling kwam onlangs uit Japan van een evangelisch zending!

"Wat deze Japannezen 't meest kwelt, ja pijnigt, is onze prediking dat de gevangenis van de Hel onherroepelijk gesloten is. Zij zijn bitter bedroefd over het lot hunner gestorven kinderen, ouders en verwanten. Ze vragen ons dikwijls of er niet nog e e n i g e hoop bestaat, om hen door vurig bidden uit die eeuwige ellende te verlossen, en ik ben verplicht hun daarop ontkennend te antwoorden, terwijl ik daarbij moeite heb mijn tranen in te houden. Telkens en telkens worden ik en mijn broeder-zendingen gevraagd of er niets voor hun voorvaderen, die het evangelie niet kenden, kan worden gedaan, en 't antwoord moet steeds

luiden: "Helaas, neen!"

Dit lezende is men geneigd uit te roepen dat deze goede man zelf een zending nodig heeft. Het instinct dier arme Japannezen is vrij wat zuiverder dan het evangelie des anderen. Ach, wanneer zullen we verlost worden van al die verschrikkingen door de leerstukken der kerken aangericht!

Laat toch God ons duidelijker worden in en door onze eigene natuurlijke aandoeningen van liefde en tederheid.

uit 'Het Toekomstig Leven', November 1900

EEN GOED GECONSTATEERD GEVAL VAN STEENEN - OF LIEVER AARDKLUITEN WERPEN

Onlangs was ik hier op bezoek bij den landbouwer O. Deze deelde mij het volgende mede.

Toen hij nog woonde in het dorp G., in Gelderland, was hij op zekeren dag, op den vollen middag, met een dienstbode aan het aardappelrooien. Telkens werden zij geworpen met aardkluiten. De hand, die ze wierp, bleef onzichtbaar, hoewel het een open terrein was. Ook een onderzoek, door den boer en zijn broeder ingesteld, bleef zonder resultaat. De kluiten kwamen telkens weer, hoewel geen menschelijke hand ze kon werpen. Naam, plaats en datum zou ik - met toestemming der betrokken personen - indien noodig, kunnen mededeelen.

De landbouwer, die mij dit vertelde, wist niet dat het ook elders voorkwam.

De dienstbode was vermoedelijk medium. o.a. ook hierom, dat zij 's nachts nooit alleen het huis uitdurfde, zeker omdat de 'onzichtbaren' haar niet met rust lieten.

Voor de geloofwaardigheid van den landbouwer kan ik instaan.

Dr. C. Hille Ris Lambers

uit 'Het Toekomstig Leven', December 1899

DE GEHEIMZINNIGE PHOTOGRAPHIE

Een familie logeerde op een landhuis van een bevriende 'Lord X', die in het buitenland was met zijn zoon.

Voor deze familie het slot weer verliet, nam de dochter eenige photographiën op, onder anderen ook een van de bibliotheek en koos daarvoor dat deel der bibliotheek, waarin een tafel en daarbij een groote leunstoel stond. De jongedame stelde 't toestel in, en - daar er weinig licht in de kamer was, liet zij't beeld nogal lang op de plaat inwerken. Toen sloot zij de camera, pakte ze in en ontwikkelde de plaat eerst eenige weken later. Na de ontwikkeling bleek, dat op den stoel een manne-gestalte duidelijk, maar doorzichtig zichtbaar werd, zoodat men door de gestalte heen het snijwerk op den stoel kan waarnemen. Merkw aardiger wijze ontbraken aan deze manne-gestalte, die op den stoel scheen te zitten, de onderste ledematen. Daar de familie dit voorval hoogst merkw aardig vond en meende, dat het den eigenaar van 't slot zou interesseeren, zond men hem de photographie met opgaaf van den datum der opname. Spoedig kwam ook antwoord, maar niet van Lord X., maar van diens zoon, die mededeelde, dat de op de plaat zichtbaar geworden gestalte met volkomen gelijkens zijn vader voorstelde. Deze was gestorven en op den dag, waarop de photographische opname genomen was, begraven. Merkw aardig was't, dat de gestalte op de plaat geen beenen had. Zijn vader was door een locomotief overreden, waarbij hem de beide beenen afgereden waren.

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1901

HET ZOMERLAND

Zomerland, zomerland,
Moedig voorwaarts, hand in hand,
Blijde rust in zaal'ge oorden,
Juichend bij de harpaccorden
En verlost op veilig strand.

Heerlijk licht, heerlijk Licht,
Voor welks gloed het duister zwicht.
Wanneer zal de tijd dan komen,
Dat ik eens met alle vromen
Zie Uw vriend'lijk aangezicht!

Hoe zal't zijn, hoe zal't zijn,
Als ik in Uw licht verschijn?
Naar de sfeer omhoog te streven,
Grote Geest! o, daar te leven!
Zal voor ons een vreugde zijn!

uit: Zangbundel van de Nederlandse Vereniging van Spiritisten 'HARMONIA', ± 1905

MANIFESTATIE VAN EEN STERVENDE . In het 'Dordt's Nieuwblad' verhaalt A.v.d.G. volgend feit:

Ik zat eens op een morgen rustig te lezen, toen ik opeens op de deur hoorde kloppen. Ik stond op en ging naar de deur en opende die. Daar ik niemand zag, dacht ik, dat ik mij vergist had. Terwijl ik weer ging zitten, hoorde ik duidelijk ten tweeden male op de deur kloppen. Nu bleef ik echter zitten, maar ten derden male werd er geklopt. Ik sprong op, en daar ik dacht dat het een grap was, onderzocht ik de gang en verbeeldt u mijn schrik, toen ik opeens hoorde zeggen: "Uw oudste zoon, die bij uw familie logeert, is gestorven".

Ik zag niemand en ging dus weer zitten lezen.

Een half uur later kwam er een telegram, dat mijn zoon was overleden.....

uit 'Het Toekomstig Leven', juni 1899

HET SPIRITUALISME IN BOHEME VERBODEN

De gouverneur van Boheme streeft zelfs den Duitschen Keizer voorbij in de onderdrukking van het spiritualisme. Hij heeft een decreet uitgevaardigd, waarbij iedereen, die een spiritistische samenkomst bijwoont, veroordeelt wordt tot 200 florijnen boete en veertien dagen hechtenis. Daar heerscht dus blijkbaar een middeleeuwse onverdraagzaamheid!

uit 'Het Toekomstig Leven', Juni 1902

BEHEKST

In een dorp tusschen Gouda en Rotterdam is een kind behekst. De duivelbanner, wien men om raad heeft gevraagd, verklaarde, dat een zwarte kip levend te vuur gezet en gekookt moest worden, waarna de heks, die het kind betooverd had, voorbij de woning zou komen. Het voorschrift werd naukeurig opgevolgd, en werkelijk kwam des avonds een oude vrouw uit het dorp voorbij de woning. Zij werd gedwongen, binnen te komen en het zieke kind te onttoveren.

Hoe treurig is het gesteld met den invloed van Kerk en School, van godsdienst en onderwijs, dat zulke onzinnigheden midden in ons vaderland kunnen plaats hebben en niet alleen een enkel bekrompen individu, maar een geheele dorpsbevolking meedoet aan zulk een tooverhistorie.

uit een artikel over Bijgeloof in de 'Haagsche Courant'

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1899

BLIKSEM

Onlangs trof de bliksem een man in 't open veld, zonder hem letsel toe te brengen; maar zijn schoenen werden hem ontrukkt en een twintigtal passen verder, zonder een enkele spijker er meer in, weer neergeworpen. Op een anderen keer heeft hij een jonge boerin hare kleeding ontrukkt en haar spiernaakt op de weide laten liggen. Men heeft hare kleeren, hangende aan een boom, later teruggevonden. Een andermaal heeft hij een landbouwer gedood, juist toen deze, die zat te ontbijten, een stuk brood naar den mond bracht. Hij bleef onbeweeglijk zitten. Men naderde hem, raakte hem aan, waarop hij als een hoop asch ineenviel. Maar zijne kleeren waren onbeschadigd gebleven. De grillen van de natuur behoeven ons niet te verhinderen, haar in studie te nemen; integendeel.

Fragment uit artikel van Camille Flammarion

uit 'Het Toekomstig Leven', Augustus 1899

WETENSCHAP

Ik aarzel niet te zeggen dat zij die de Spiritistische verschijnselen in tegenstrijd met de wetenschap verklaren, niet weten waarover zij spreken. Er is in de natuur in waarheid niets verborgen, niets bovennatuurlijks. Er zijn onbekende dingen maar het onbekende van gisteren, zal morgen een waarheid zijn.

Camille Flammarion

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1914

Elise van Calcar(1822-1904), belangrijk voorvechtster van het spiritualisme, gaf van 1877 tot 1904 haar eigen blad uit, 'Op de grenzen van twee werelden', dat veel gezag genoot in spiritualistisch Nederland. Hier een fragment:

WELK STANDPUNT MOETEN WIJ INNEMEN

Hoe moet in de beschaafde, verlichte negentiende eeuw onze houding zijn bij het vernemen van een nieuwe ontdekking? bij het ontwaren van merkwaardige feiten - al is het dat wij ons niet aanstonds rekenschap van hun oorsprong kunnen geven ?

(.....) Wij hebben een reeks van smartelijke ervaringen opgedaan van ons dwaas verzet tegen zoo menige ontdekking van waarheden en natuurwerkingen, die ons reeds veel vroeger ten goede zouden zijn gekomen als wij er het oog niet halstarrig voor gesloten hadden.

Wij vleien ons echter, dat wij zoo eigennig niet meer zijn, dat wij toegankelijker zijn geworden voor de stemmen der schepping en de ontsluiting hare wonderbare krachten; en inderdaad, wij denken niet zonder verontwaardiging aan de onwetende wreedaards, die den ongelukkigen uitvinder van de stoommachine in het krankzinnigengesticht lieten versmachten; met welk een algemeenen weerzin wordt er thans op de bespottelijke vijanden van Galileï neergezien! Hoe worden in onze vrijzinnige dagen de hatelijke ketterjagers geblameerd, die geen vrij onderzoek, geen zelfstandig nadenken, geen eigen meening toestonden!....Nee, wij willen ons niet aansluiten aan dat stompzinnige ras van onderdrukkers van vrije gedachten; wij walgen van elke geweldadige smoring van de onbeperkte uitspraak des gewetens.....

(.....) Maar ach, waarom kleeft er aan die glorie zulk een leelijke vlek? Waarom is er zulk een hardnekkig verzet tegen elk die het waagt een onderzoek in te stellen omtrent het innerlijk leven des menschen en zijne hogere natuur? Waarom worden alle steenen opgenomen tegen elk, die zich met proefondervindelijke zielkunde bezig wil houden en die beweren durft op dit heerlijke veld van studie belangrijke verschijnselen waar te nemen?

Elise van Calcar

Uit 'Op de grenzen van twee werelden' 1878

DR. K.H.E. de Jong was een bekend classicus en auteur van verschillende interessante boeken over de Oudheid en parapsychologische onderwerpen. Daarnaast was hij levenslang de spiritistische zaak toegedaan, en werd hij al jong lid van Harmonia. Als wetenschapper schreef hij in diverse spiritistische bladen. Dit gedicht behoort niet tot de hoogtepunten van zijn oeuvre, maar men kan niet alles hebben.

LEVENSHOUDING

Zoals we allen weten zijn er feiten
Die sterk voor't leven na het sterven pleiten.
Maar hoe zal't leven na de dood wel zijn?
Niet enkel vreugd' en ook niet enkel pijn.
Geen hemel van slechts zinnelijk behagen,
Geen hel waar vuur ons schroeit en wormen knagen.
Wellicht in d'aanvang duisternis - en dan?
Of ooit de geest dat hier doorgronden kan?
Wacht ons daarginds - 't kan zijn - een aantal sferen
Die wij doorlopen moeten om te leren?
Of zijn we - ook dat is mogelijk - gespaard
Voor nieuwe levensreeksen hier op aard?
Het beste is : soberheid ook hier betrachten,
Niet vrezen noch uitspatten in 't verwachten.
Ga hier uw taak volvoeren! Maak door werk
En zelfbeheersing hier uw wezen sterk!
Wat gij hier doet, wat hier gij leert beseffen
Zal - vast geloof ik't - u ook ginds verheffen.

Dr. K.H.E. de Jong

uit 'Spiritische Bladen', Maart 1950

DENKENDE MATERIE

In de Wetenschappelijke bladen , 1896, lezen we:

Velen hebben prof. Haeckel gevolgd in de redeneering, die hem ertoe geleid heeft aan te nemen, dat er ook, wat de ziel betreft, geen verschil van oorsprong is tusschen mensch en dier; zij zeggen dat mensch, noch dier een eigenlijke ziel hebben, en dat gewaarwording, gevoel, verstand, rede, wil en geweten niet anders zijn dan bewegingen en werkingen der stof.

Toen deze geleerden tot het besluit kwamen, dat zij het dogma van een onsterfelijke ziel niet konden begrijpen, hebben zij een ander dogma verzonnen, dat veel moeilijker te begrijpen is, namelijk van denkende materie. Zij hebben een onbekende x uit het vraagstuk verjaagd, en er een andere onbekende y voor in de plaats gesteld.

(.....) Het schijnt , dat hier tusschen de regels als een axioma aangenomen wordt, dat het dier geen ziel heeft, of juist dat het leven van een dier bij den dood ophoudt. Als dat zo ware, zou het van den mensch wel wat aanmatigend klinken, om te veronderstellen, dat hij alleen onsterfelijk was, maar wat meer zegt, dit zou onredelijk en onlogisch zijn.

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1897

BEWIJZEN VOOR DE REÏNCARNATIE?

Zoals men weet, is door helderzienden b.v. door den bekenden Swedenborg en Davis het stervensproces beschreven, zoals zij dat zagen; hoe de mensch in het astrale lichaam zijn grofstoffelijk omhulsel verlaat, als de band, welke hem daaraan hecht, verbroken wordt.

Wanneer nu het verlaten van zijn grofstoffelijk omhulsel, het sterven, te zien is, mag men veronderstellen dat ook het aandoen daarvan, de reïncarnatie, evenzeer is waar te nemen door het helderziend oog.

Zouden wij onze vrienden in de Theosofische Vereniging, die toch beweren zulke vergevorderde helderzienden onder zich te tellen, nu mogen vragen, of zij langs dien weg ook afdoende bewijzen der reïncarnatie kunnen leveren.

De reïncarnatie heeft volgens Aristoteles plaats bij de eerste ademhaling van den jonggeborene. En daarmede stemt ook in de schrijver in The Theosophist (Sept. 1884) die over dat onderwerp handelt.

Gaarne zou ik vernemen, of van die gelegenheid om zich van de reïncarnatie te overtuigen al eens gebruik is gemaakt, en zoo ja, hoe en waar dat is geschied, en wat men heeft waargenomen.

Ofschoon veel voelende voor sommige gronden der reïncarnatie-leer, meen ik toch dat nog vele bezwaren eene oplossing vragen.

A.J. Rotteveel

uit 'Het Toekomstig Leven', November 1902

HET ROOSJEN EN HET GRAF

Het Graf sprak eens het Roosjen aan:
"Wat moet er met den dauw gedaan,
Waarvan uw blaadjes blinken?"
- "En gij", hernam het Roosjes toen:
"Wat wilt ge met de dooden doen,
Die in uw diepte zinken?"

Het Roosjen zei: - "Ik zal te nacht
Den dauw, die mij de morgen bracht,
Tot honigdruppels menglen."
- "En ik, lief Roosjen!" zei het Graf,
"De dooden, die de Heer mij gaf,
Verander ik in Englen."

naar Victor Hugo

uit 'Het Toekomstig Leven', December 1897

DROOMEN

(.....) Dikwijls heb ik mij afgevraagd, of het wel een vaststaande zaak is, dat b.v. vruchten een sterfgeval beteekenen. Dan zou men verder kunnen gaan en een heel betrouwbaar "droomenboek" samen kunnen stellen. Bij een bloedverwant van mij was hetzelfde het geval. Deze ging gerust op zijn droomen een paar uur ver naar verwanten een condoleantie-visite maken alvorens hij een brief of eenig ander bericht ontvangen had. Toch ook deze dromer is niet meer en zijn overlijden werd mij in September 1899 door middel van vruchten, aardbeziën, medegedeeld, waarop hij in October van dat jaar stierf.

F.H.

uit 'Het Toekomstig Leven', Juni 1902

EENE DRINGENDE BEDE TOT ALLEN

Sedert geruime tijd wordt een hondje, black en tan toy terrier (reu) en luisterende naar den naam 'Bebi', vermist. Kenteekenen zijn: klein, slank, glad-zwartharig, hoog op de zeer dunne pootjes, welke tot aan de knietjes donkerbruin zijn, de nageltjes lang, rond, zwart, en 't onderlijfje onbehaard - 't kleine kopje is spits, terwijl boven de groote, 'n weinig opliggende, oogen bruine vlekjes zijn; de oortjes zijn lang en breed, 2 à 3 tandjes ontbreken aan't bovengebitt, en ter weêrszijden van de mond bevindt zich een wratje.

Voeg daarbij dat het borstje wit is, - en 't staartje zeer dun, en dat 't geheel aan een hazewind doet denken, wat fijnheid betreft.

Diegenen die, hetzij direct of indirect, meêwerkt tot het terugvinden van het beestje, doet daarmee een goed werk en kan rekenen op de dankbaarheid van 'n mensch, die, door samen-opgroeiing, ten nauwste gehecht is aan dat beestje, en troosteloos om 't verlies, nu op 't ziekbed ligt en wegwijnt.

Gaarne wordt aan diegene, die 't terugbezorgt, **twee honderd gulden belooning** uitbetaald.

uit 'Het Toekomstig Leven', December 1900

Blijkbaar was het beestje nog niet terecht, toen de eigenaar in 'Het Toekomstig Leven' van 1 jan 1901 de volgende aansporing plaatste:

CLAIRVOYANCE.

De aandacht van alle clairvoyanten wordt nogmaals dringend gevestigd op de advertentie in No. 23 van den vorigen jaargang.

Mochten er onder de lezers zijn, die een helderziende kennen, tot opsporing van het verlorene geschikt, zo wordt dezen mede vriendelijk verzocht hen op bedoelde advertentie te wijzen of aan de Redactie van dit tijdschrift hunnen namen en adressen te willen berichten.

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1901

EEN GEHEIMZINNIG FEIT

Madame Molteni vertelde mij onlangs, dat iemand te Brugge haar moeder het leven door afgunst had zoeken te veronaangenamen, wat hem als haar naaste buurman nog des te gemakkelijker viel.

Op een avond dat de goede vrouw in haar huiskamer zat, werd er tot driemaal toe geklopt, en zag zij tot haar verrassing den man binnentreden, die zich zoo onwaardig jegens haar gedragen had. "Ach", zuchtte hij, "wil mij toch vergiffenis schenken...anders kan ik niet gerust sterven!

Zij verzekerde hem niet den minste wrok in haar binnenste te koesteren en hem, wat hij ook misdaan had, gaarne de hand te willen reiken. Tegelijkertijd wees zij hem vriendelijk een stoel aan, maar reeds was hij even geheimzinnig verdwenen als hij zich aan haar vertoond had.

Nog buiten zichzelf van verrassing over dit zonderlinge bezoek, meldde zich het dienstmeisje van den bewusten persoon bij haar aan. "Ach! madame", smeekte zij, "kom toch mee, meneer kan er elk oogenblik uit wezen en doet niets dan om u roepen."

De moeder van madame Molteni verliet dadelijk met het dienstmeisje het huis en trof haar buurman stervend aan. Zoodra hij haar gewaar werd, gleed er een dankbare glimlach om zijn veege lippen, hij zonk achterover en was niet meer.

Brussel M.v.K.

uit 'Het Toekomstig Leven', Januari 1901

VERDRAAGZAAMHEID?

"Bijgeloof" met den aankleve van dien wordt in Brazilië gestraft met tuchthuis gedurende hoogstens een half jaar en met geldstraf. Tot deze categorie rekent de wet aldaar uitoefening van het spiritisme en andere tooverij, gebruik van talismans, kaartleggerij of anderszins, met het doel om haat of verliefdheid te voorschijn te roepen, ziekten te genezen, of op andere wijzen de lichtgelovigheid van het publiek te misbruiken.

Noot van redactie: Dit verklaart de zonderlinge wijze waarop de postzegels op den omslag van Spaansche spiritistische bladen, die ons nu en dan uit Brazilië worden toegezonden en wel zoo, dat de omslag er niet afgedaan kan worden zonder de postzegels te beschadigen, zoodat niet gezien kan worden naar de richting van het blad.

uit 'Het Toekomstig Leven' Maart 1905

(Afgezien van het feit dat de redactie blijkbaar onkundig was van het feit dat er in Brazilië geen Spaans maar Portugees wordt gesproken, is dit treurige verhaal inmiddels volledig in het tegendeel verkeerd: Brazilië telt miljoenen aanhangers van het 'Kardec Spiritisme', en heeft ruim 6500 spiritistische centra waar mensen zowel medisch als spiritueel behandeld worden. Daarmee is het zeker het meest spirituele land ter wereld!)

ENGELN-BEWARING

Op een schoonen zomeravond wandelde een bejaard echtpaar in een bergachtige streek. De oude man kon slechts gebrekkig loopen, maar de vrouw was nog vlug ter been. Zij zagen in de verte een bank, waarop zij

wenschten te rusten, en daar zij vreesden, dat de bank door anderen in bezit zou worden genomen, besloot de vrouw vooruit te loopen. Nauwelijks was zij gezeten, of zij zag haar man een wonderlijke beweging maken. Op hetzelfde oogenblik zag zij hem wankelen en vallen. Zij ijldde naar hem toe. Hij had een lichten aanval van beroerte gekregen, en hoewel hij spoedig bijkwam, kon hij toch niet dadelijk weer opstaan; doch met behulp van een anderen wandelaar kwam hij toch eindelijk weer op de been.

Nu zagen alle drie met de grootste ontroering, hoe de oude man in zijn val bewaard was geworden. De wandelweg, die langs een diepen afgrond liep, was beschermd door een verschansing van groote rechtopstaande steenen. Op dezelfde plaats, waar hij met zijn hoofd neergekomen was, ontbraken twee

steenen, en op een handbreed afstand stak een bijzonder scherpe steen loodrecht omhoog. Was hij daarop gevallen, dan zou hij zwaar gewond, zoo niet gedood zijn geworden. Het was alsof engelen hem bewaard hadden, dat hij juist op het eenige goede plekje neerkwam.

uit 'Het Toekomstig Leven', Oktober 1907

ZELFBEPERKING

Zondag 3 Sept. trad te Utrecht in de "Zondagmorgenbijeenkomst" op Mevr. de Bruyn-Uiterwijk van Baarn met 't onderwerp "geestesinvloed."

In een doorwrochte rede van anderhalf uur (dat is *veel* te lang!) met veel suggestieve kracht voorgedragen schetste Spr. haar denkbeelden tot in bijzonderheden en toonde daarin een werkelijk ongemeene zeggingskracht. Doch eenige meerdere zelfbeperring zou zeer ten goede gekomen zijn aan de *nawerking* van 't gesprokene en daar is 't immers toch om te doen?

U.C.

uit 'Het Toekomstig Leven', September 1905

HUMORISTISCH

Een jonge dame uit Toronto, vroeger onderwijzeres op een Presbyteriaanse Zondagschool, bij wie zich de laatste tijd mediamieke gaven hadden ontwikkeld en die in Spiritistische kringen in Toronto algemeen bekend is, werd onlangs bezocht door haar vroegeren predikant.

"Wel", zei hij met groote verbazing in zijn stem en manieren, "ik hoor dat ge een medium zijt."

Zij ontkende noch bevestigde dit en toen hij zijn twijfel te kennen gaf aan de mediamieke gaven, vroeg zij hem:

"Als ik u iets vertelde van uwe vrienden, die ik in het lichaam nooit heb gezien, u hunnen namen gaf, hun karakter teekende, hun uiterlijk beschreef en dat alles deed van hen, van wie ik langs de gewone kanalen niets heb kunnen weten, wat zoudt gij dan zeggen?"

"Ik zou zeggen, dat het van den duivel kwam", zeide hij met nadruk.

"Dus gij gelooft, dat de duivel en de booze geesten met de menschen in het lichaam kunnen communiqueeren?"

"Zeker", riep hij.

"En gij gelooft niet, dat goede geesten kunnen communiqueeren met de menschen in het lichaam?"

"Ja, dat kunnen zij niet", bevestigde hij.

"Dan", hernam zij, "ga ik tot de boozen, want als ik sterf, heb ik besloten terug te komen en met mijne vrienden te communiqueeren. Bovendien als de boozen meer voorrechten hebben de de goeden, wil ik bij de boozen."

uit "Light" (Amerikaans Spiritistisch blad)

uit 'Het Toekomstig Leven', Juli 1905

CORRESPONDENTIE

Mej. A.F.O. te Schaerbeek - (...) Het is nog niet zoo lang geleden, dat de uitgever J.C. Dalmeijer te Amsterdam voor den prijs van f 1,25 verkrijgbaar stelde een brochure over "Persoonlijk Magnetisme". Een handleiding ter ontwikkeling der innerlijke krachten en hunne toepassing in het dagelijks leven. Deze 'Handleiding' is twintig (zegge: 20) bladzijden groot en zou dus met dertig cents ruim betaald zijn. Toch kan men dezen uitgever geen bedrieger noemen: hij heeft alleen een beetje overvraagd.

de F.

uit 'Het Toekomstig Leven', April 1905

TWEEDE GEZICHT

Sri Anoe, een onderwijzer in Ned. Indië schrijft het volgende in de 'Semarang-Courant':

Toen ik nog aan het hoofd stond eener dorpsschool in Patria, was daar, niet vervan mijn woning, een kroeg, die vooral des Zaterdags en des Zondags avonds een poel was van onzedelijkheid. Mijne pogingen om daar verbetering in te brengen leden schipbreuk. Op een Zaterdag namiddag sta ik naast mijn vrouw op het schoolerf, en zie opeens het huis in vlammen opgaan, terwijl wij over heel iets anders dachten en spraken. Mijne vrouw zag niets, en er was ook geen brand; maar den volgenden Zaterdagavond, toen ik van eene vergadering in een naburige stad thuis kwam, deelde zij mij vol ontzetting mede dat het huis dien namiddag tot den grond toe was afgebrand. Zie, ik heb nooit aan spiritisme gedaan, - maar ik vraag toch: bestaat er eenig verband tusschen de zichtbare en onzichtbare wereld?

uit 'Het Toekomstig Leven', Mei 1901

Generaal William Booth (1829-1912) was de oprichter van het Leger des Heils

VAN HIER EN GINDS

Weder een Zendbrief. Generaal Booth heeft een zendbrief gezonden aan allen die zich naar Christus noemen, in de geheele wereld.

Hij roept uit:

"Zie op de wreede, zelfzuchtige, gevoelloze, onmenselijke oorlogen, waarin de armen altijd het meest te lijden hebben! Zie op de ellende, waarin miljoenen langzaam versmachten, kwijnend en klagend tot het graf hen uit hun ellende verlost!

Zie eens op de lange rij dronkaards, gebonden door de ketenen van hun demoraliseerende lusten! Denk aan hun verlaten vrouwen en kinderen, hun droeve woningen en hoe zij op weg zijn naar dood en hel!

Zie op de afschuwelijke slavernij van onreinheid, die zich schaamteloos vertoont in de middelpunten van beschaving en Christendom en den verlagenden invloed, die daarmee gepaard gaat.

Zie op de misdadigers, die achter slot en grendel worden gezet, en voor wier verbetering voor deze wereld of volgende zoo weinig verstandige pogingen worden in het werk gesteld.

Zie op de lichtzinnige beuzelachtige scharen overal, die met allerlei onbeteekenende dingen de heilige kansen, die hun gegeven zijn om hun medemenschen te zegenen en te bereiden om God te ontmoeten, verwaarloozen."

uit: **BLIJDE WERELD**, 7 April 1905

uit 'Het Toekomstig Leven', Mei 1905

IN'T STOF

O, sterveling gevoel uw waarde
Wat U in't stof ook vleit
Uw geest is veel te groot voor d'Aarde
Hij vult de eeuwigheid.

TH. Vermeer

uit 'Spiritische Bladen', Februari 1937

SPIRITISME EN DE FILM

Hollywood, de bakermat van de Amerikaanse film, heeft thans, naar wordt vermeld, ook een seance 'gedraaid'. Men kan zich indenken, dat in die sfeer en in aanwezigheid van een groot aantal fotografen en hulppersoneel nu niet bepaald de harmonische condities werden geschapen, die onontbeerlijk zijn voor een gunstig resultaat. Dit resultaat was dan ook negatief; de geest verscheen niet.

uit 'Spiritische Bladen', Maart 1937

EEN VISIOEN

Een opmerkelijke bijna-dood-ervaring uit een tijd toen zulke ervaringen nog geen speciale aandacht kregen. Het mythische thema van de 'zieleboot' die gestorvenen naar de 'overkant' brengt maakt deze ervaring bijzonder.

Een mijner liefste vrienden, officier bij het Heilsleger, werd door een ontzettende bloedspuwing op den rand van het graf gebracht. Hij was volkomen van zijn toestand bewust en tot heengaan bereid, - maar ook tot blijven indien het moest. Ja, met hetgeen er voor hem nog te doen was in de wereld, *wilde* hij zelfs wel blijven. Met volkomen vertrouwen gaf hij zich over aan Gods wil. Toen viel hij in een slaap, die misschien geen slaap was en zag het volgende: Hij stond aan den oever van een eindeloos water. Een smal steenen pad, een soort van hoofd, liep een eind weegs in het water, en aan het einde daarvan lag een boot. Links van hem was de watervlakte inktzwart; rechts ging zij schemerend

over in het licht aan den horizon.

Een donkere gestalte, die hij niet kon onderscheiden, voerde hem over het smalle pad op de boot toe en stapte er in. Mijn vriend wist niet of het de bedoeling was, dat hij de gestalte al of niet in de boot zou volgen. De slotsom zijner snelle overwegingen was, dat hij mee wilde gaan. Doch toen sprak de gestalte héél duidelijk: "*Deze keer niet!*" en stak van wal....Mijn vriend ontwaakte op dat ogenblik.

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1901

DE GESTIGMATISEERDE IN DE SALPETRIERE

Onder de verpleegden van genoemd krankzinnigengesticht bevindt zich sedert drie jaren een vrouw, die steeds, evenals de balletdanseressen, op de punten haarer teenen loopt, aan godsdienstige zielsverrukkingen onderhevig is en zich verbeeldt, in haar vorig bestaan, aan het kruis den laatsten adem te hebben uitgeblazen.

Zoo dikwijls als zij zich dit in herinnering brengt, trekken zich alle spieren van haar gelaat krampachtig te zamen en verraadt haar geheele houding het vreeselijk zielelijden.

Dikwijls heeft men door middel van suggestie beproefd haar, even als iedereen, op den vollen voet te laten loopen. Maar wat men ook deed, zoo hielp dit slechts voor een halven dag.

Het wonderlijkste is nog, dat zich op haar handen en voeten de teekenen der kruisiging voordoen, welke steeds verschijnen bij de nadering van christelijke feestdagen.

Om er zeker van te zijn, dat er geen bedrog onder deze stigmatisatie liep, liet men een koperen schoen voor haar vervaardigen, voorzien op de plaats der verschijnselen met een glasbedekking, die aan haar voet met caoutchouc verzegeld werd.

Het resultaat was, dat de teekenen zich even als altijd op de gezette tijden vertoonden, dus dat er van bedrog geen sprake kon zijn.

Deze vrouw verbeeldt zich verder een geest te zijn, - zoodat het kleinste gewicht nog zwaarder zou zijn dan haar lichaam.

Steeds geeft zij haar verlangen te kennen, te voet naar Rome te gaan, om den Paus een bezoek te brengen.

Haar gesprekken verraden een zeer helderen geest. Alleen als men het waagt, in haar tegenwoordigheid het woord 'Satan' uit te spreken, schieten haar oogen vlammen en is zij in geen uren tot bedaren te brengen.

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1901

OD-KRACHT VAN KINDEREN

'OD' is een begrip dat wij niet meer kennen maar in die tijd stond voor het 'fluidum' dat alles wat leeft doordringt en o.a. spiritistische manifestaties mogelijk maakte. OD was de naam die Karl von Reichenbach (1788-1869) er aan gaf. Als commentaar op het volgende stuk past alleen: "That's REALLY Odd!"

In het 'Zeitschrift für Spiritismus' van 13 Jan. 1900 komt een artikel voor, getiteld "Hansel und Gretel, un die alte Hexe". Daarin wordt, behalve de okkulte beteekenis van het sprookje, de vraag besproken vanwaar men het *Od* zal verkrijgen, benoodigd voor manifestatiën, als de mediamistische kracht van het medium niet voldoende is. Men heeft aan planten-od gedacht, aan od-machines. Aan de omstandigheid echter, dat de kinderwereld overbodig od in ruime mate bezit, is slechts weinig gedacht. Zonder het kind te benadeelen zou het veel od aan de geestenwereld

kunnen afstaan, dat toch van zijn kant nutteloos – niet tot versterking van het kind, maar veeleer tot zijn schade – verspild zou worden. Vandaar ook het oude bijgeloof, dat men gewichtige zaken enkel in bijzijn van kinderen moet ondernemen, loten in tegenwoordigheid van een kind koopen, voor booze geesten, onweer, enz. bescherming bij kinderen zoeken.

Hoe echter het od bij kinderen te exterioriseeren zij, is eene andere vraag; de magnetiseurs en vertegenwoordigers der psychische kracht hebben hier allereerst het woord. Men zal er tegen aanvoeren, dat het kind het od tot eigen welzijn en voor zijn groei behoeft. Doch daarop wordt geantwoord, dat het kind daarvoor geen od hoeft te exterioriseeren, dat het veeleer zijn overtollige levenskracht voor een paar goede woorden, graag te allen tijd door "handjes geven", "kusjes geven" aan zijn omgeving, vooral aan zijn ouders afstaat. De ouders weten, zegt de schrijver, zeer goed waarom zij hunne kleintjes zoo liefhebben. Overigens kan een ieder, die maar eenigermate sensitief is, zich daarvan overtuigen. Kinderen toonen zich – als ze gezond en vrolijk bij hun spel zijn, dikwijls de deugdelijkste magnetiseurs. Het overgelukkige, altijd vriendelijke kind, dat om nietigheden zoo luid en onstuimig lachen kan en in de handen klapt, dat het zich uit overmoed inderdaad slap lacht – deze zorgelooze onschuld, als die geen levenskracht over had; wie moet ze dan hebben?

Kleine meisjes zijn buitengewoon odrijk, nog meer dan kleine jongens. De proefnemingen zouden volkomen bevestigen, welk een geweldige kracht gunstig voor transcendentale mededeelingen door kinderen wordt uitgeoefend, zonder dat het hen eenigszins vermoeit. De betrekkelijk beste mediums daarvoor waren kinderen. Maar zullen dan onze Spiritisten kleine, gezonde meisjes voor séances gaan gebruiken? Waarom niet, zegt de schrijver als toch, gelijk bekend is, bejaarde vrouwen gaarne met jonge kinderen omgaan. De liefde van grootmoeders jegens hunne kleinkinderen en vreemde kinderen berust op dezelfde werking.

A.J.Rotteveel

uit 'Het Toekomstig Leven', Februari 1901